

RADIOLÓGIAI VIZSGÁLATOK

DR JAKAB ZSUZSA

„ALAPSZABÁLYOK” VIZSGÁLATKÉRÉSEK ELŐTT

- AZ ESZKÖZÖS VIZSGÁLATOK NEM HELYETTESÍTIK A FIZIKÁLIS VIZSGÁLATOT
- AZ ORVOSNAK IRÁNYDIAGNÓZIST/OKAT KELL MEGJELÖLNI
- FONTOS ANAMNESZTIKUS ADATOKAT, LABORVIZSGÁLATI EREDMÉNYEKET FEL KELL TÜNTETNI
- SZEMÉLYES KONZULTÁCIÓ
- A VIZSGÁLATOK SORÁN SZERZETT INFORMÁCIÓKAT SZINTETIZÁLNI KELL

- ALGORITMUSOK. STRATÉGIA, TAKTIKA:
  - LEGCÉLRAVEZETŐBB
  - LEGKEVÉSBÉ INVAZÍV
(*SUGÁRTERHELÉS, KONTRASZTANYAG*)
  - LEGKEVÉSBÉ KÖLTSÉGES

- INVAZÍV VIZSGÁLATOK:

A BETEG FELVILÁGOSÍTÁSA A KOCKÁZATOKRÓL.
BELEGYZŐ NYILATKOZAT

- SZÖVŐDMÉNYEK:

Felkészülés, felismerés, elhárítás -5% (5%
életveszélyes)

- TÁJÉKOZOTTNAK KELL LENNI AZ EGYES VIZSGÁLATOK
  - LÉNYEGÉRŐL
  - DIAGNOSZTIKAI ÉRTÉKÉRŐL
  - KOCKÁZATAIRÓL

- AZ ESZKÖZÖS VIZSGÁLATOK EREDMÉNYE :
A DIAGNÓZIS A VIZSGÁLÓ SZEMÉLYES
FELKÉSZÜLTSGÉTŐL NAGYMÉRTÉKBEN FÜGG. (NEM
AZ „ULTRAHANG MONDJA MEG A DIAGNÓZIST”!)

- KERÜLNI KELL A DIAGNOSZTIKAI POLYPRAGMÁZIÁT

„HAGYOMÁNYOS VIZSGÁLATOK”

RÖNTGENVIZSGÁLATOK- 1960: vezető szerep

- „**NATÍV VIZSGÁLATOK**”: tüdő, emlő, csont, fog
- **KONTRASZTANYAGOS VIZSGÁLATOK**:
GI, UG, erek- öntvénykép
- **FELVÉTELEK**
- **ÁTVILÁGÍTÁSOK**:
légzés, bél/szívmozgás, ka. útja, katéterek helyzete
- **Kontrasztanyag**: megváltoztatja a szervek, szövetek adott képalkotó módszerrel elérhető jelszintjét

„HAGYOMÁNYOS VIZSGÁLATOK”

1930-AS ÉVEK

RÖNTGENVIZSGÁLAT

- CSAK KELLŐ INDIKÁCIÓVAL VÉGEZHETŐ!
- IONIZÁLÓ SUGÁRZÁSA MIATT INVAZÍV:
- KÜLÖNÖSEN KÁROS A
  - GYERMEKEKRE – LEÁNY!
  - FIATAL EMBEREKRE
  - TERHESEKRE
- JELENTŐSÉGÜK NEM CSÖKKENT, DE AZ INDIKÁCIÓK VÁLTOZTAK

Összes sugárhatás kb. harmada orvosi tevékenység következtében jön létre!

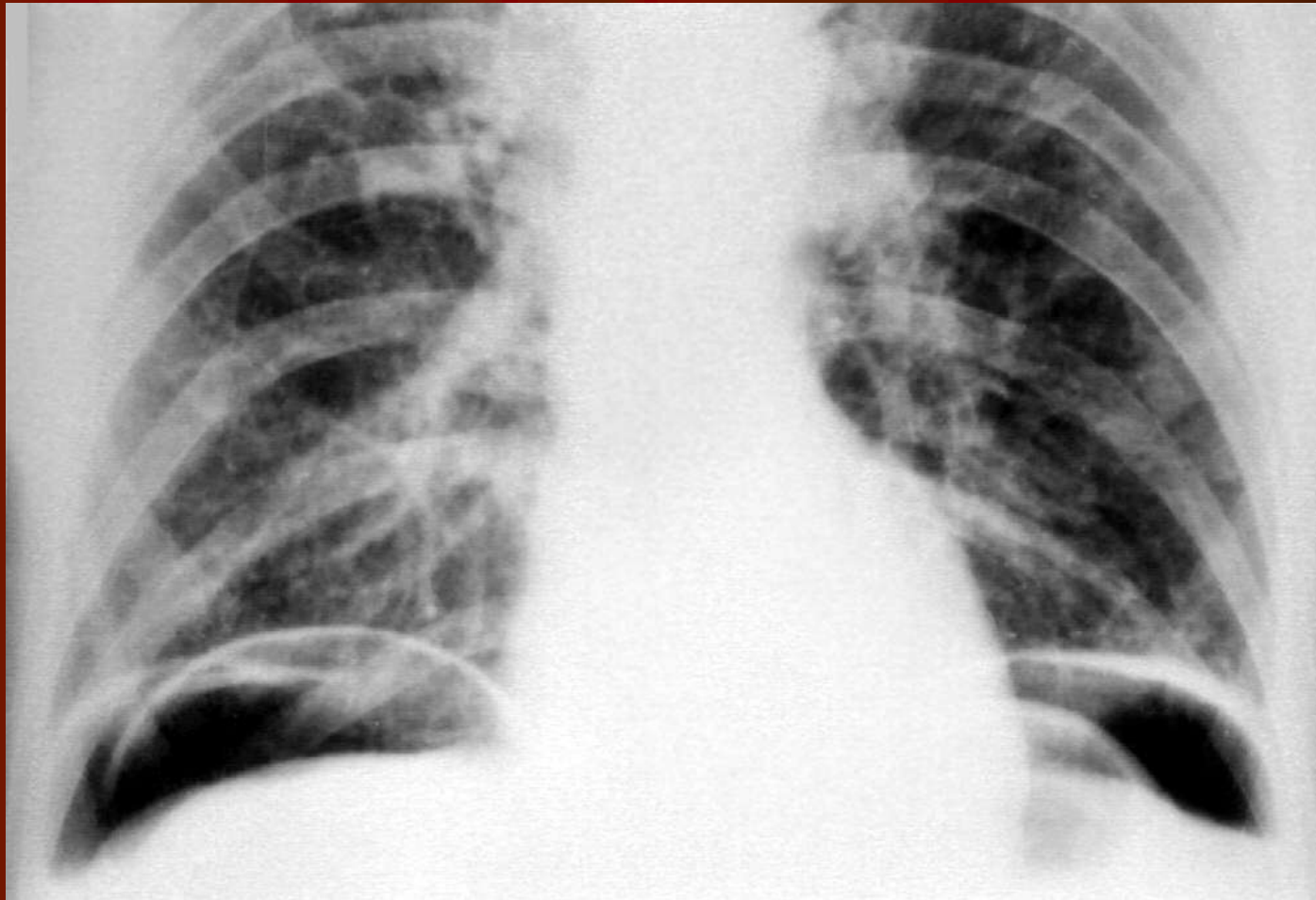

Átvilágítás

- Fekve?
- Állva?
- Miben jobb, mint a felvétel?
- Miben rosszabb, mint a felvétel?

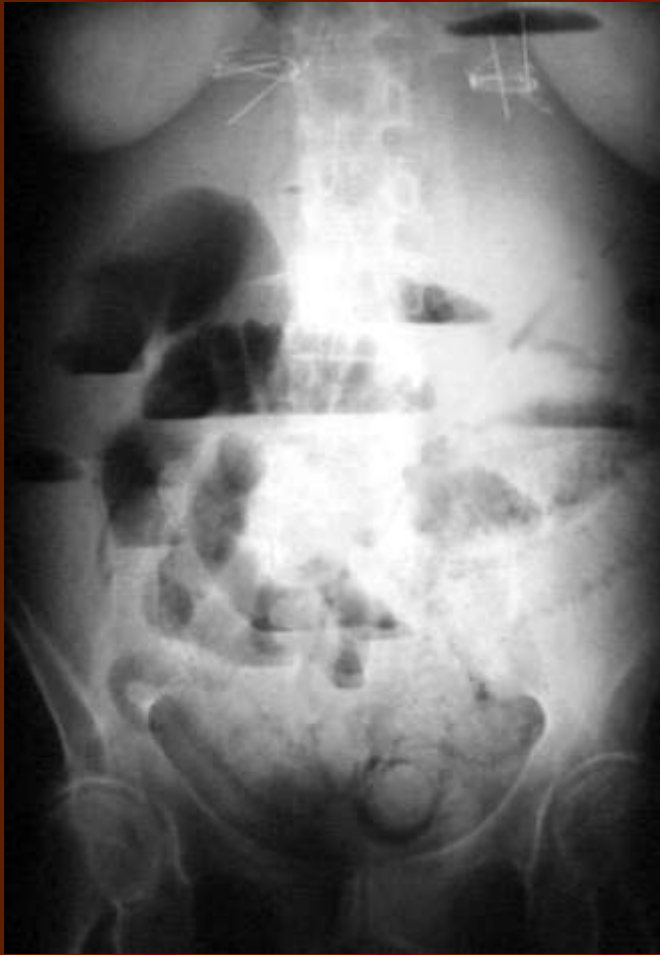

SZABAD LEVEGŐ - NATÍV HASI FELVÉTEL

VÉKONYBÉL ILEUS - NATÍV HASI FELVÉTEL

Doktor úr, nem látta a kanalamat?

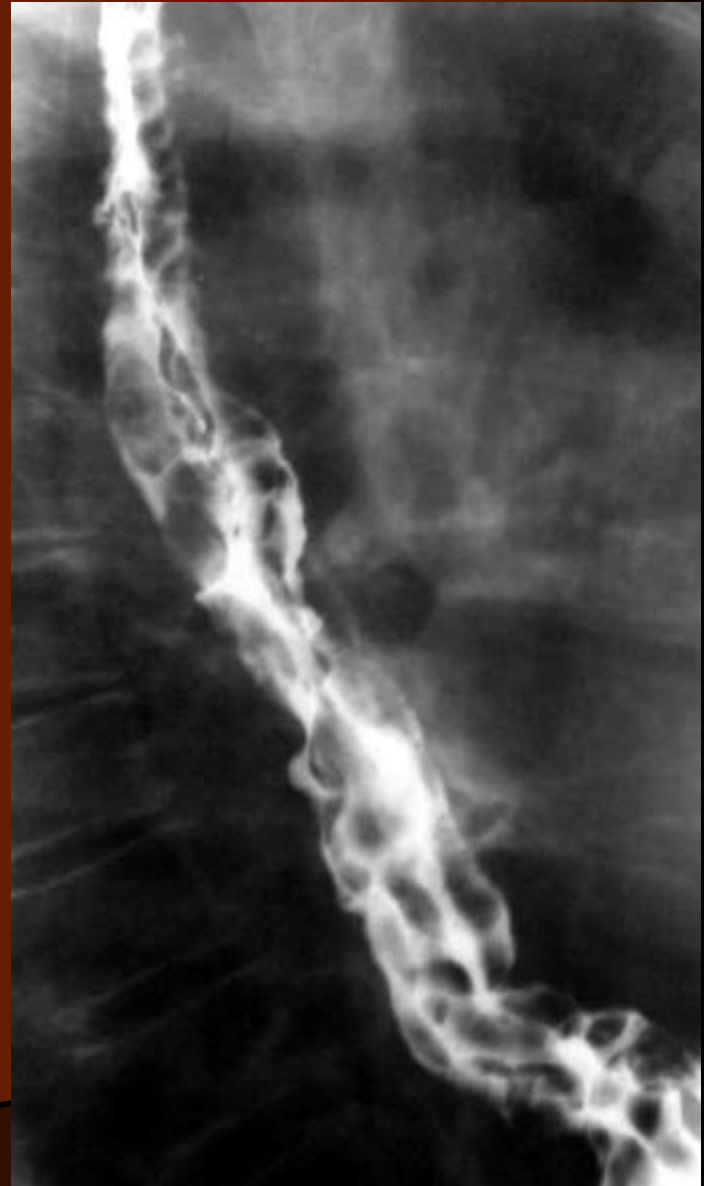
Van-e?

Hol van?

Okoz-e ileust, perforatíot?

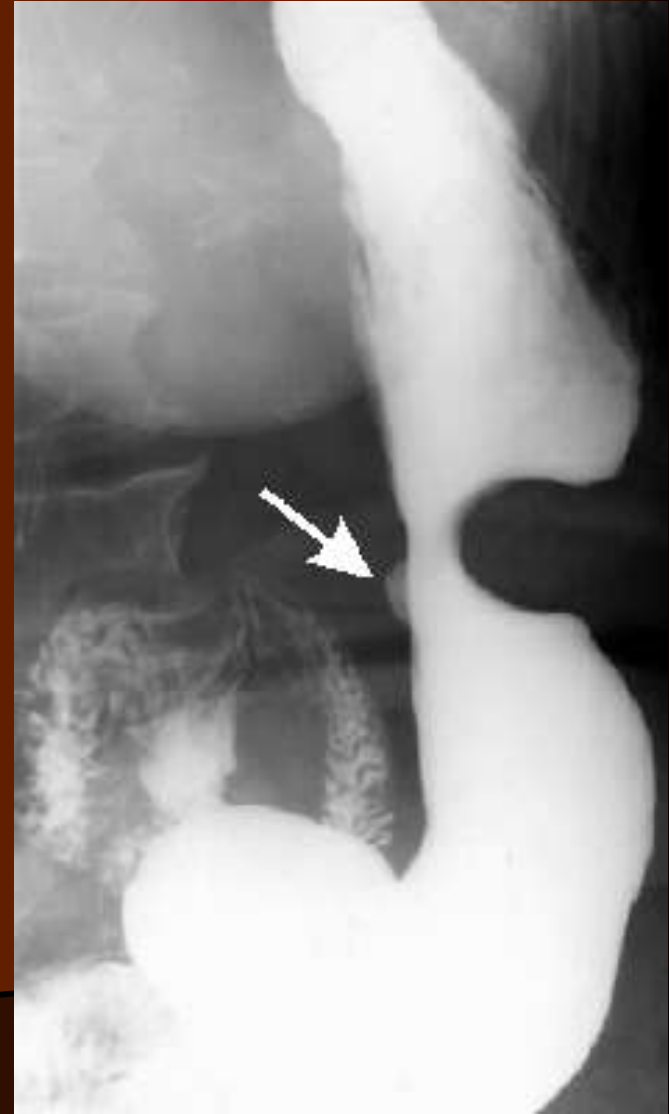
NYELŐCSŐ KONTRASZTANYAGOS VIZSGÁLATA

OESOPHAGUS VARICOSITAS

KONTRASZTANYAGOS GYOMORVIZSGÁLAT

ULCUS VENTRICULI

KONTRASZTANYAGOS GYOMORVIZSGÁLAT

TUMOR VENTRICULI SCIRRHUS

Endoscopyval nehéz:

- funkció megítélése
- külső benyomat
- submucosus tumorok, linitis plastica, lymphoma
- operált gyomor

KETTŐSKONTRASZTOS VÉKONYBÉLVIZSGÁLAT: SZELEKTÍV ENTEROGRÁFIA

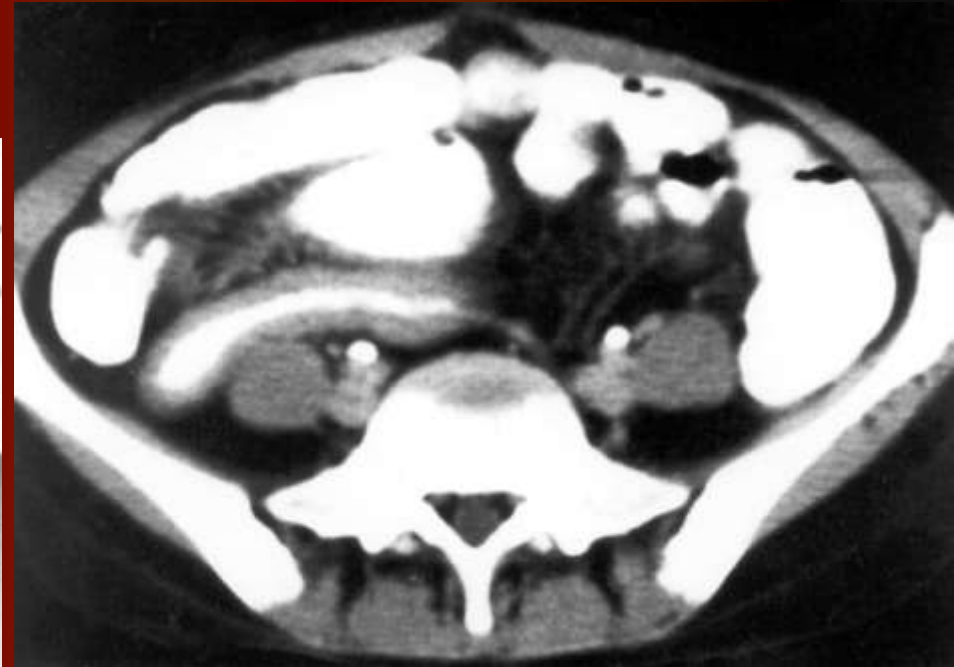
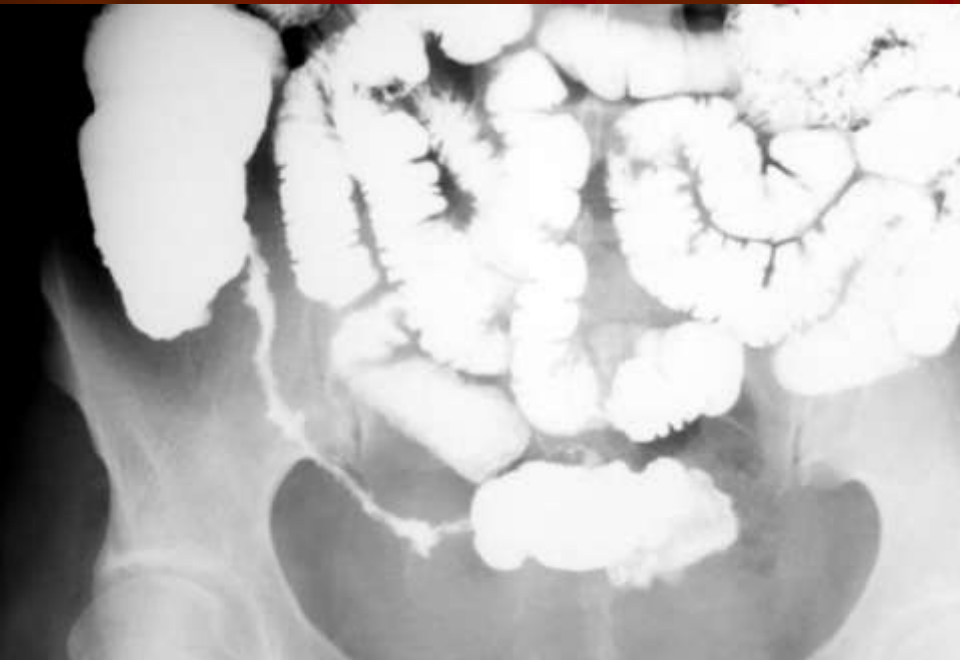
ÉP VISZONYOK

Endoscop számára nehezen
hozzáférhető!

PASSAGE VIZSGÁLAT és CT

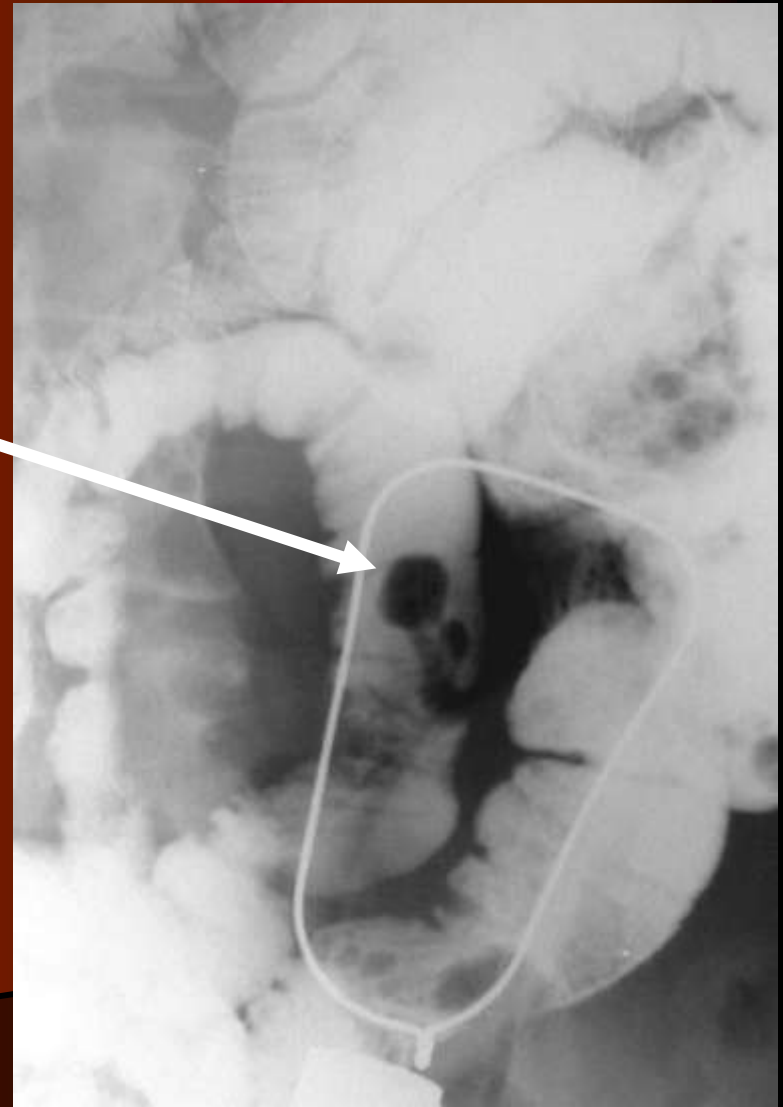
**CROHN BETEGSÉG
LOKALIZÁCIÓ: TERMINÁLIS ILEUM
„HÚR TÜNET”**

ENTEROGRÁFIA

NYELES POLYP

Vérzésforrás keresés

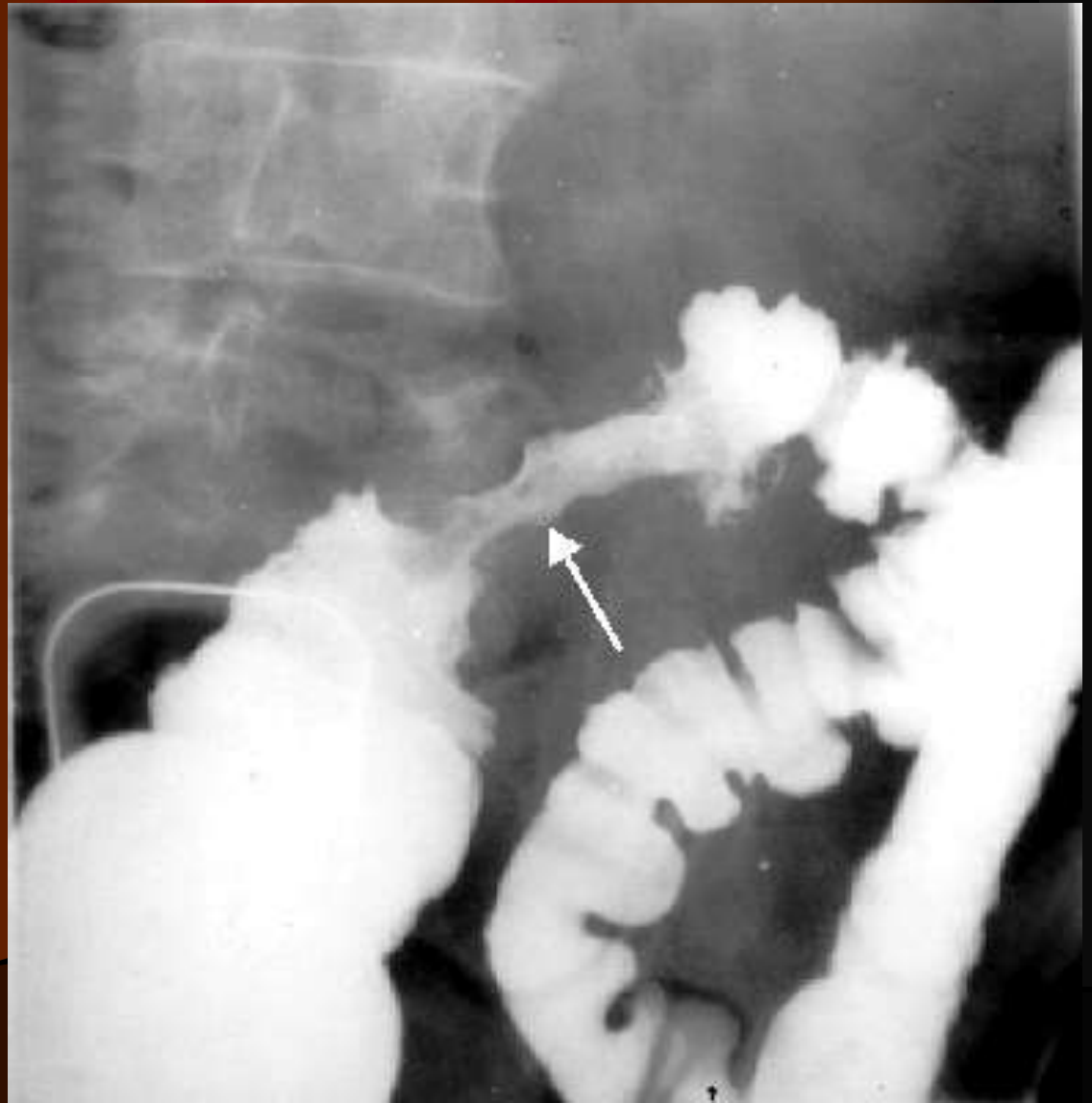

KONTRASZTANYAGOS VASTAGBÉLVIZSGÁLAT: IRRIGOSCOPIA

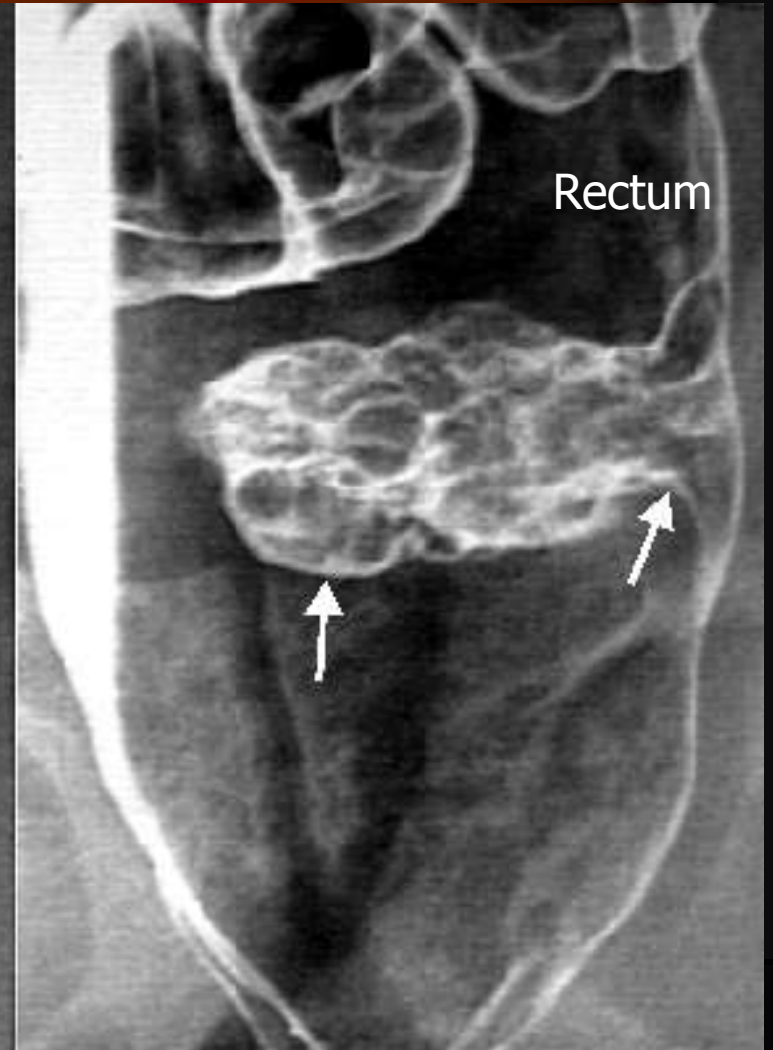
SIGMA TUMOR

Rectosigmoidalis átmenet
„Almacsutka” tünet

KETTŐS KONTRASZTOS IRRIGOSCOPIA

VILLOSUS POLYPOK

UH VIZSGÁLATOK

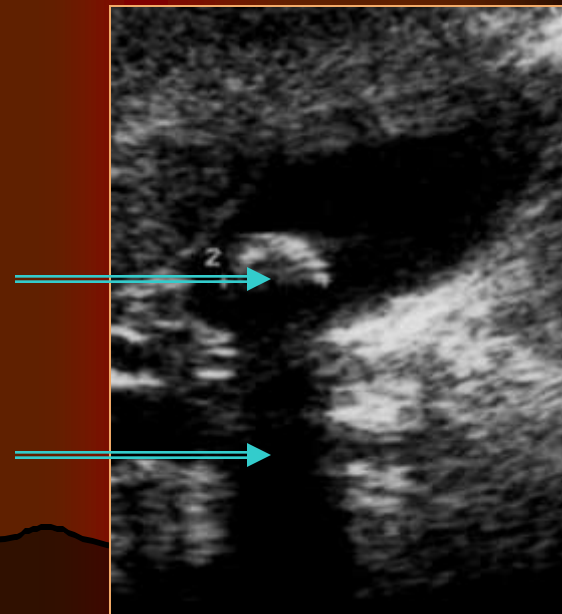
- Parenchymás szervek
- Gyomor/bélrendszer
- Color Doppler: keringés vizsgálatok
- UH vezérelt intervenciók-kisműtői sterilitás
biopsia, drainage, tumorkezelés

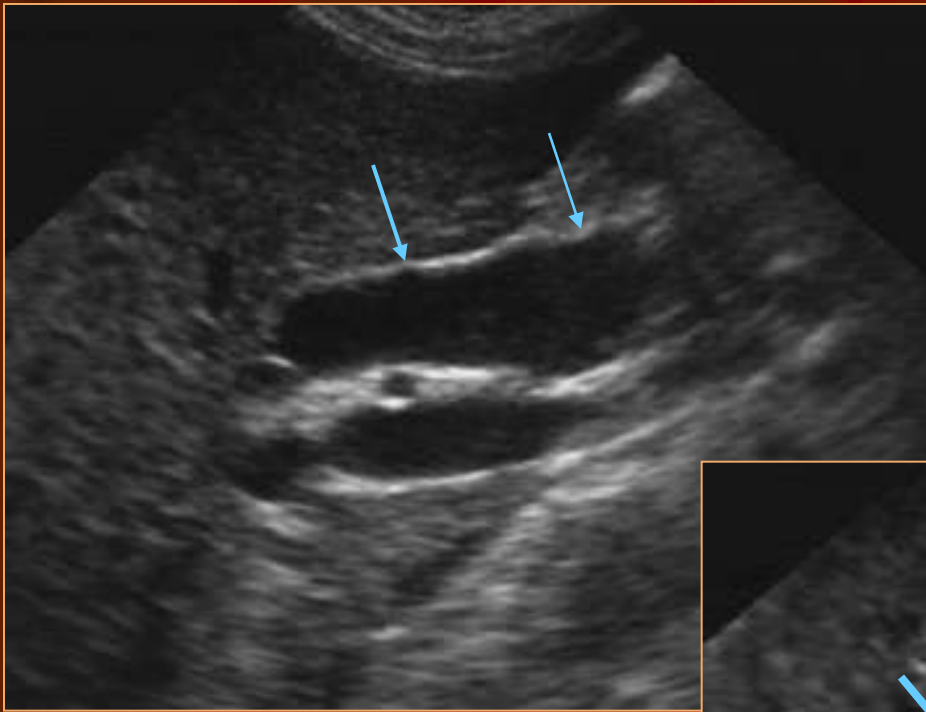

Típusos epehólyagkövesség

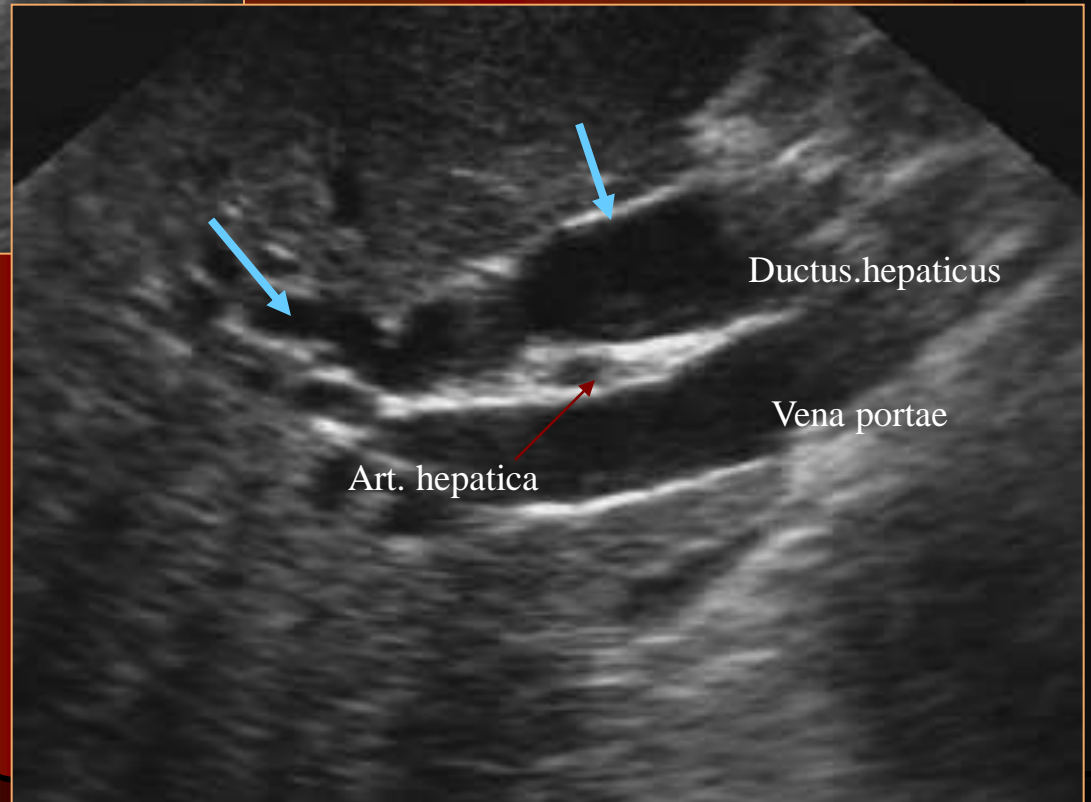
Echodenz képlet az epehólyagban

Az echodenz képlet alatt tiszta hangárnyék

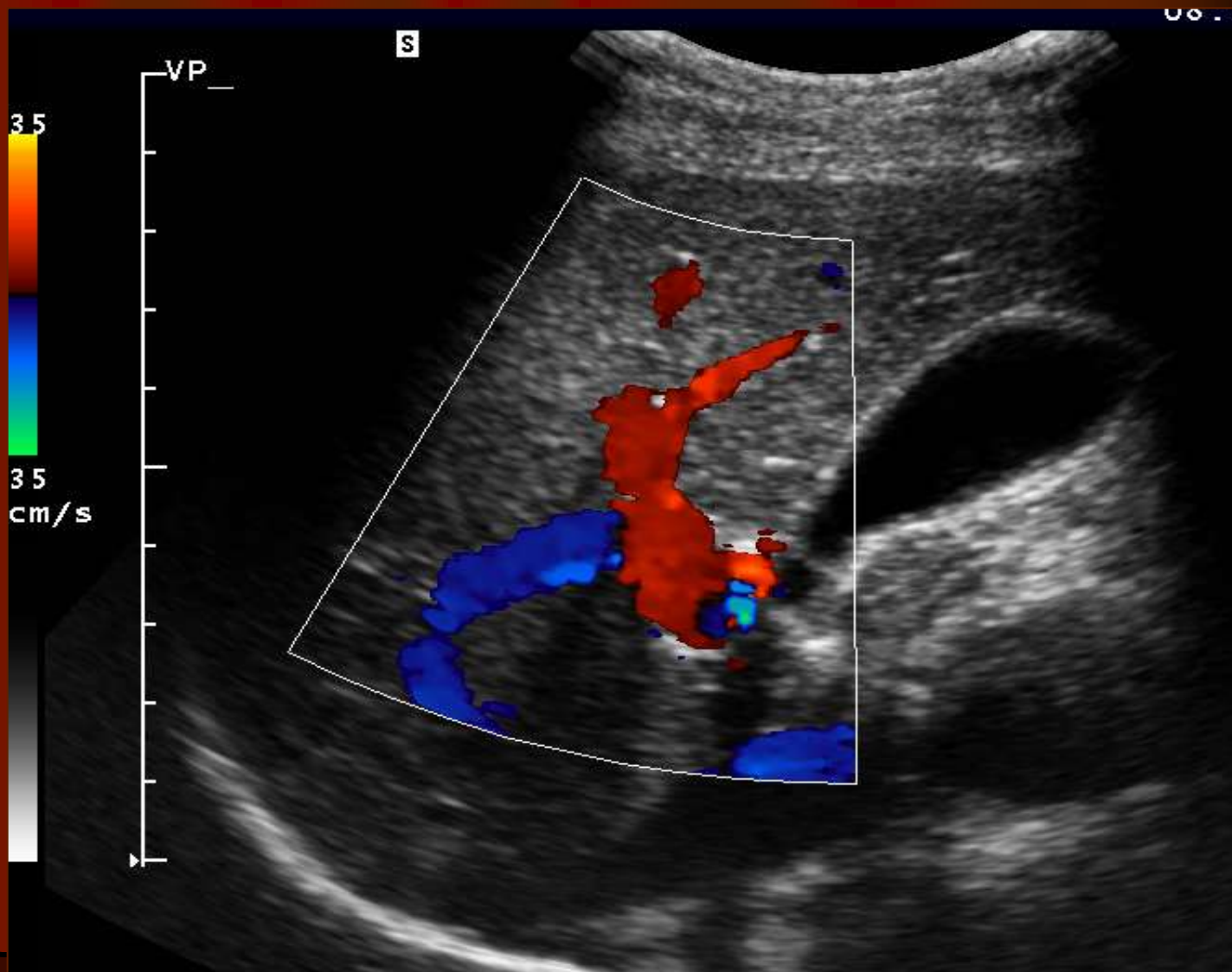

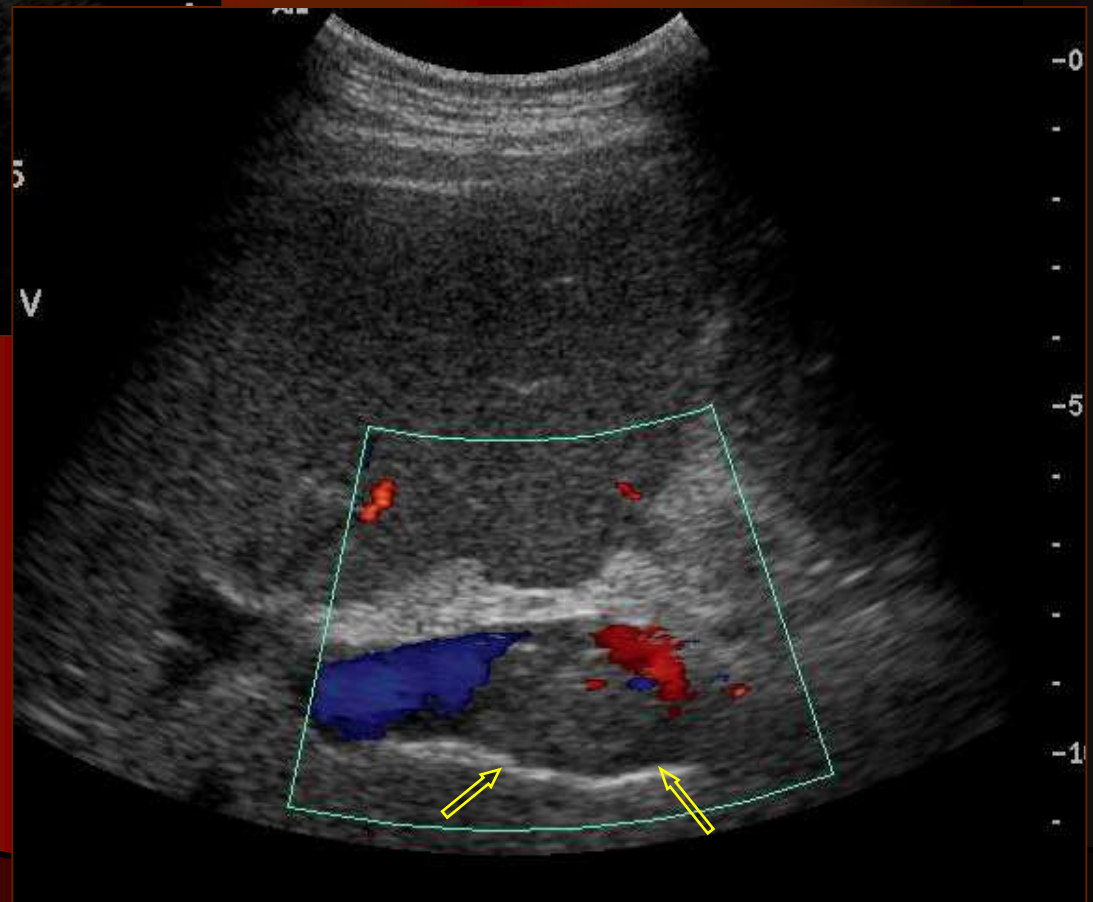
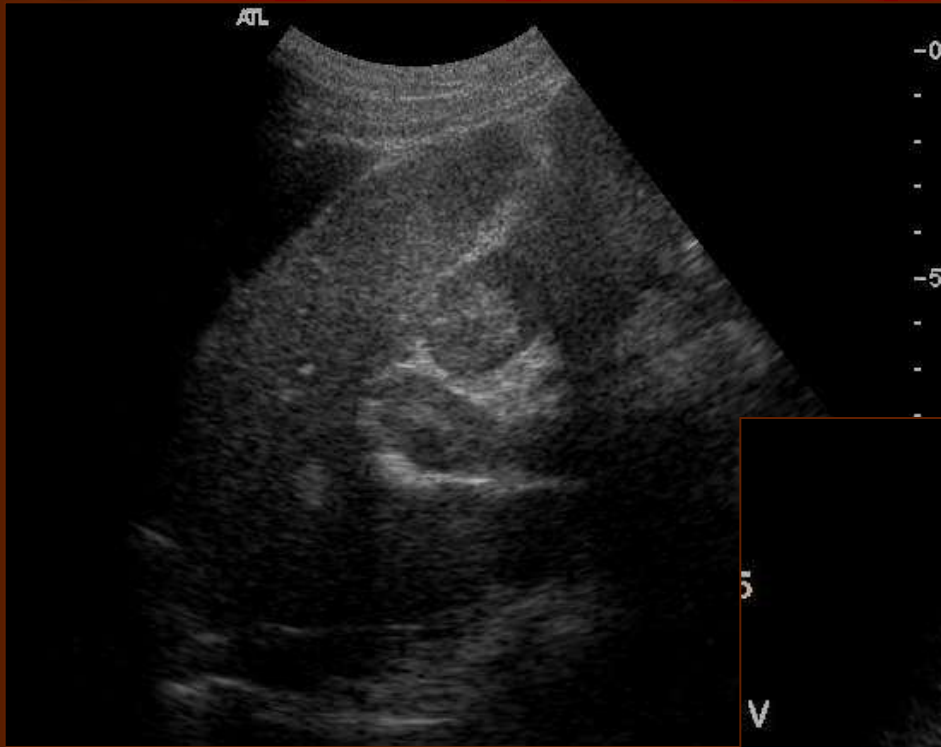
Tágabb intra- és
extrahepatikus epeutak

VÉNA PORTAE-COLOR DOPPLER

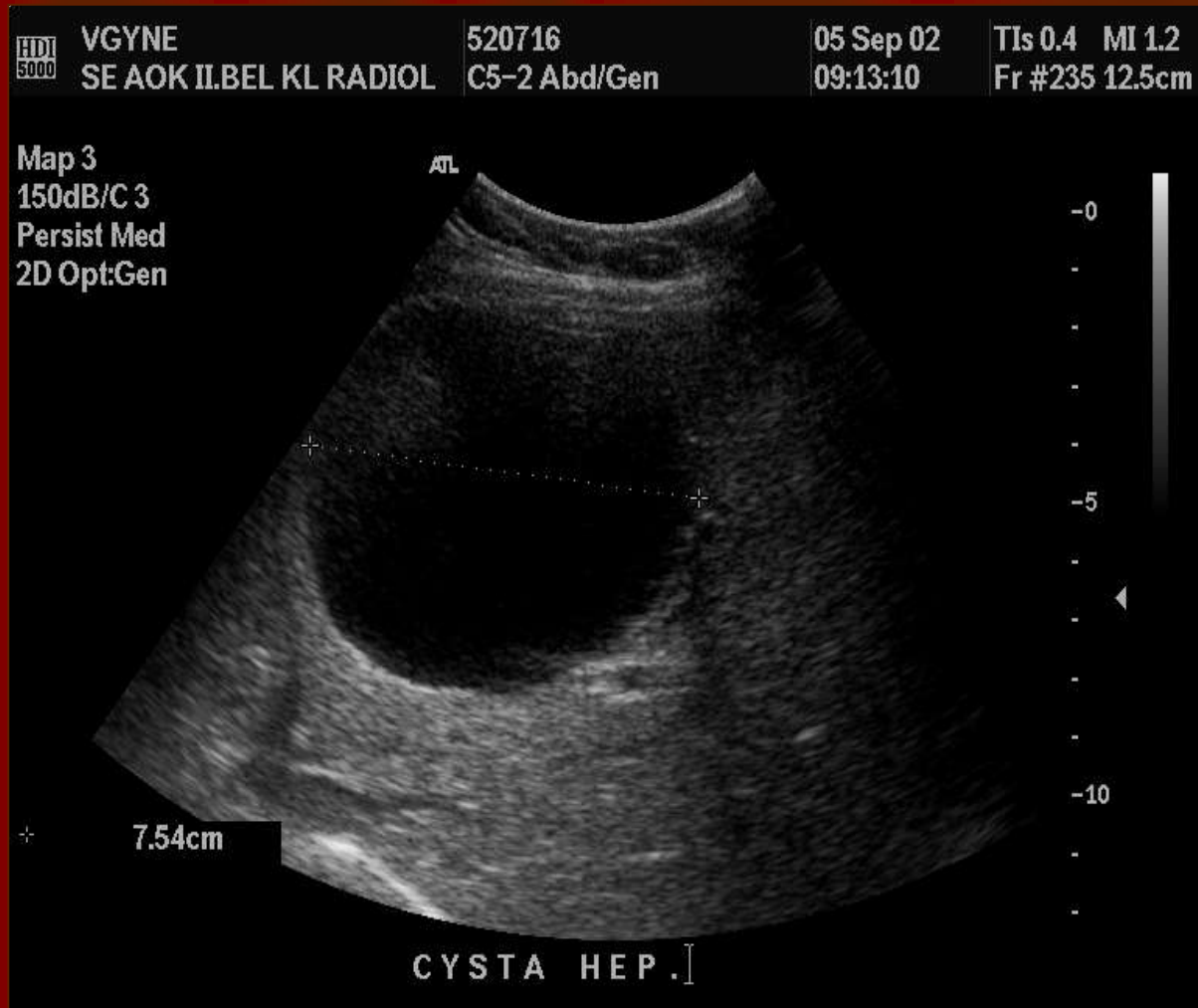

Vena portae thrombosis

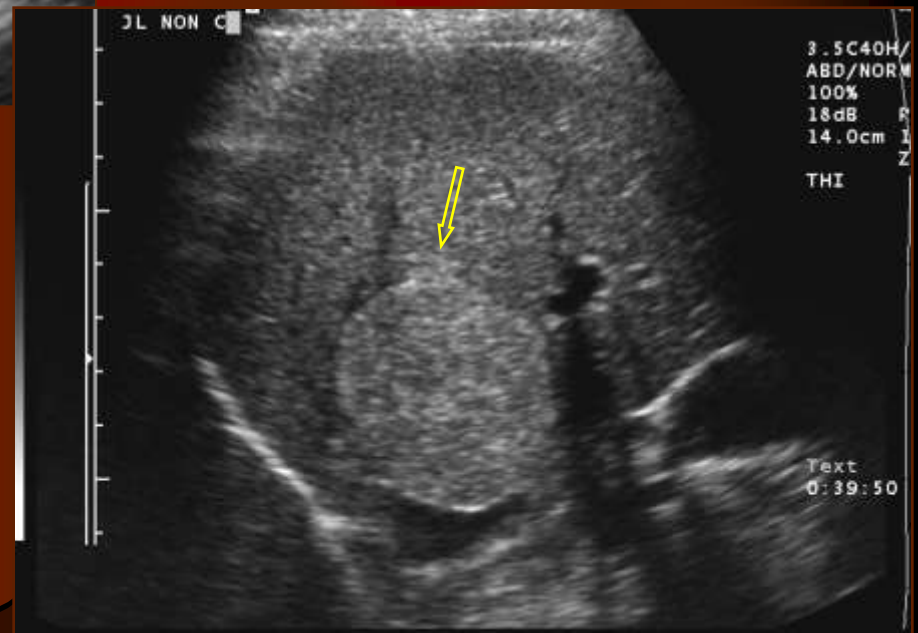
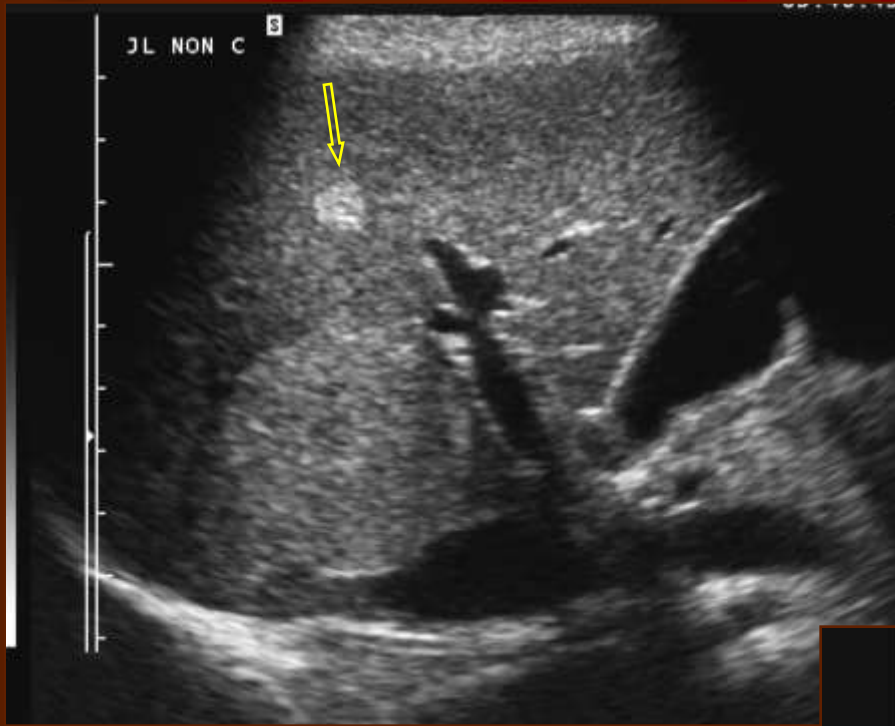
color Doppler-
vizsgálattal nem
teljes az elzáródás

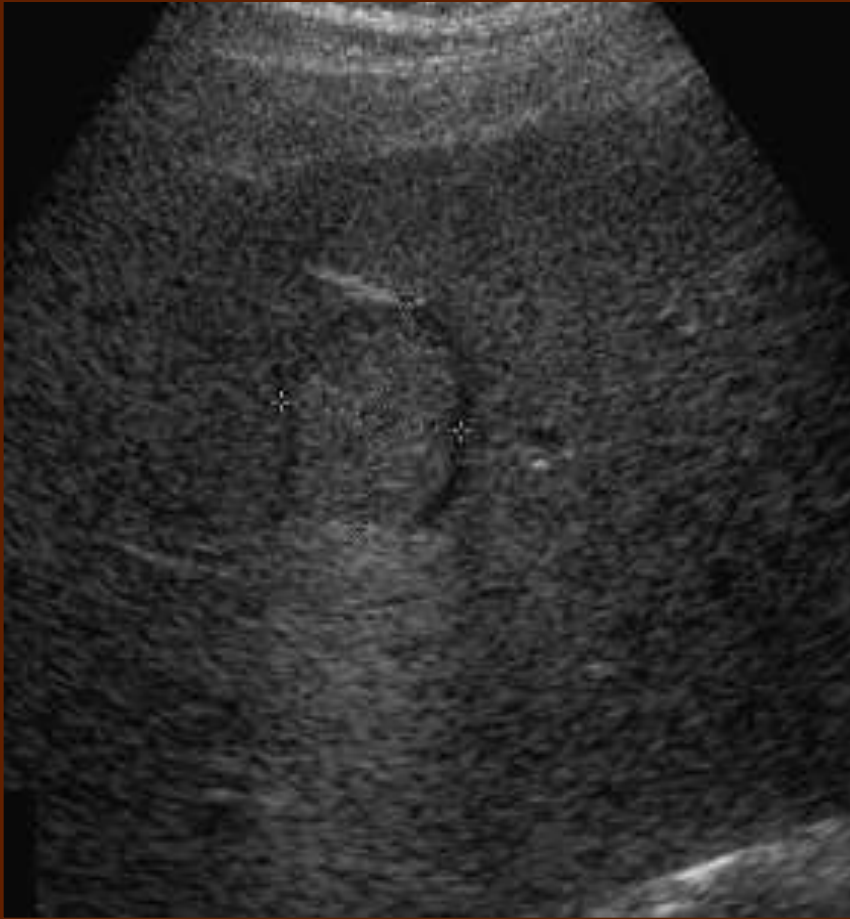
Cysta hepatis

Típusos és atípusos haemangioma

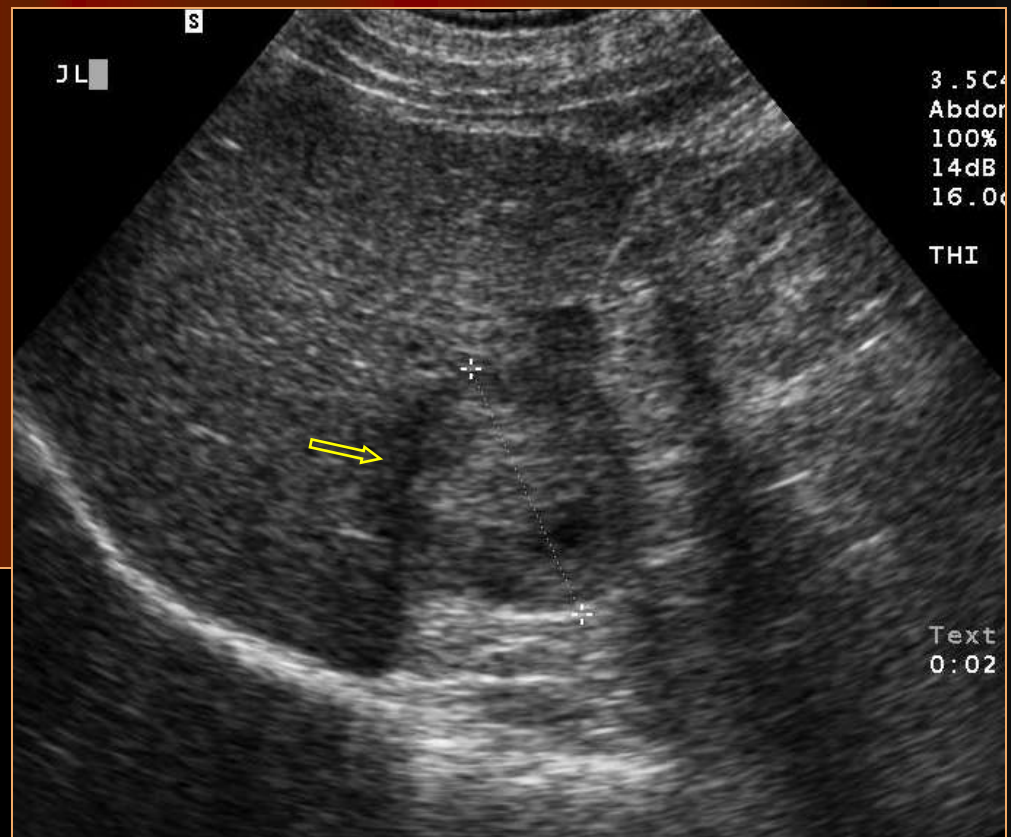
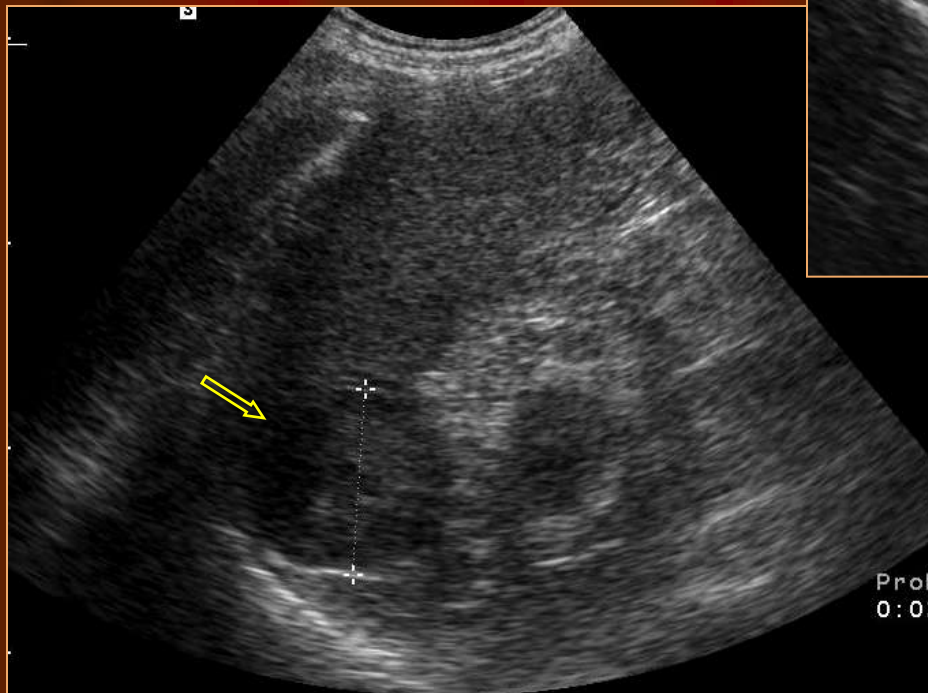

Kis HCC

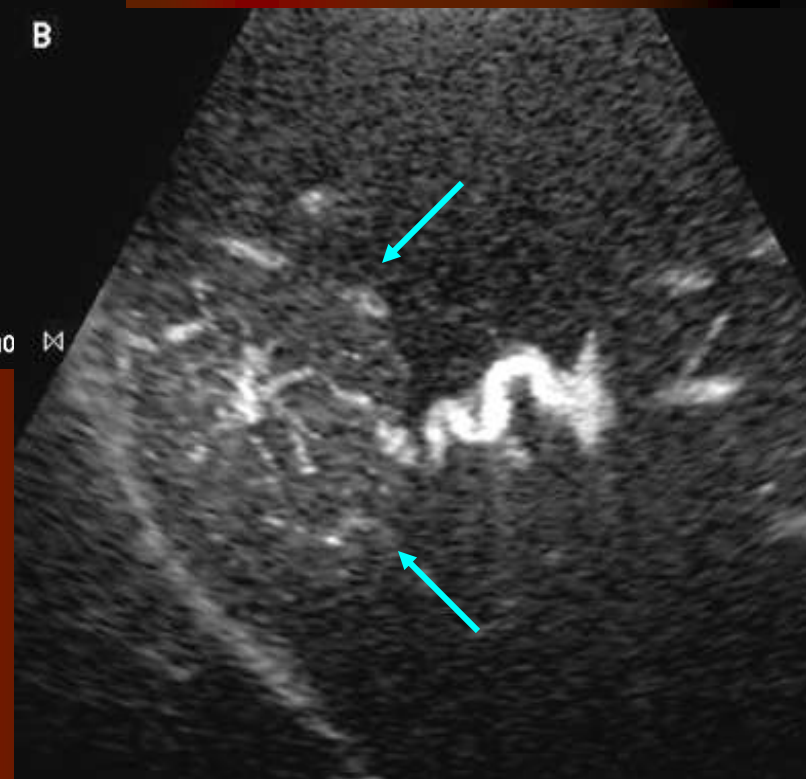

Cirrhosis-HCC

Necroticus centrumú echoszegény szolid gócok a májban

**Multiplex máj
metastasis**

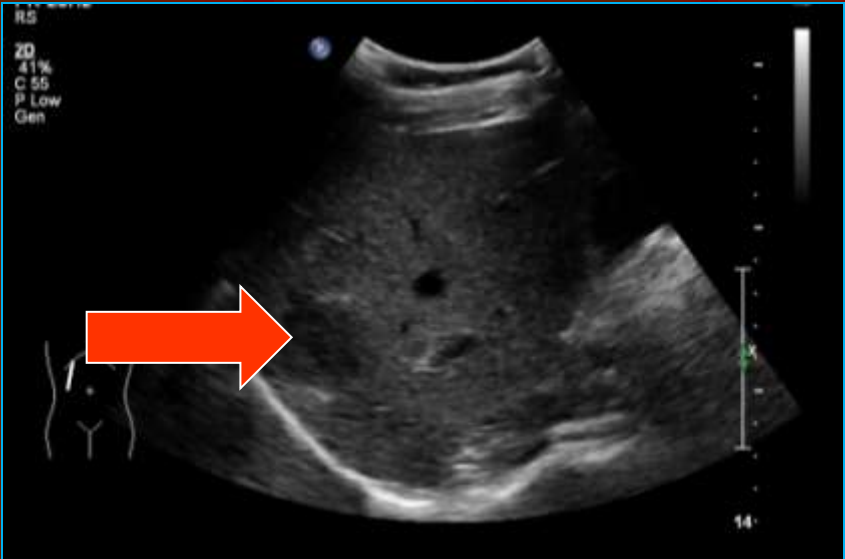

**Ultrahang
kontrasztanyagok és
contrast harmonic imaging**

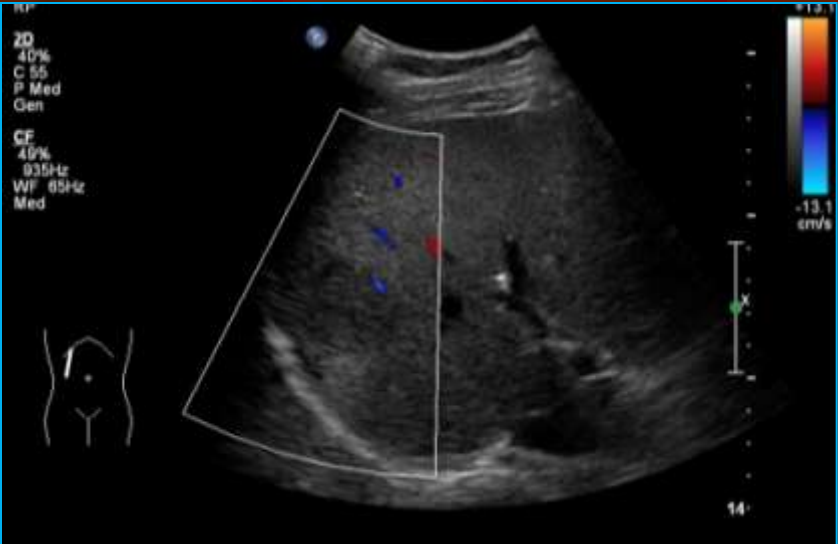
Típusos FNH

Atíposos haemangioma

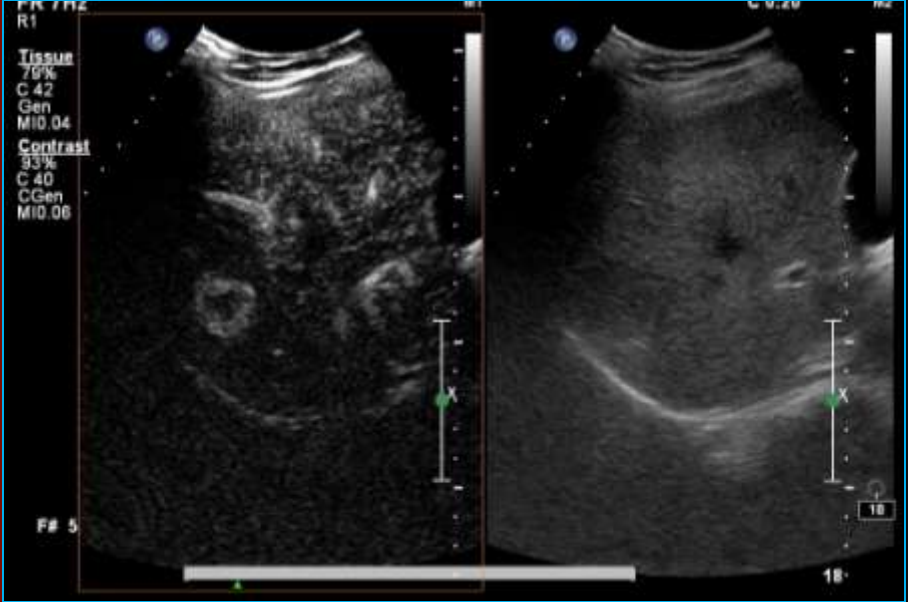
a

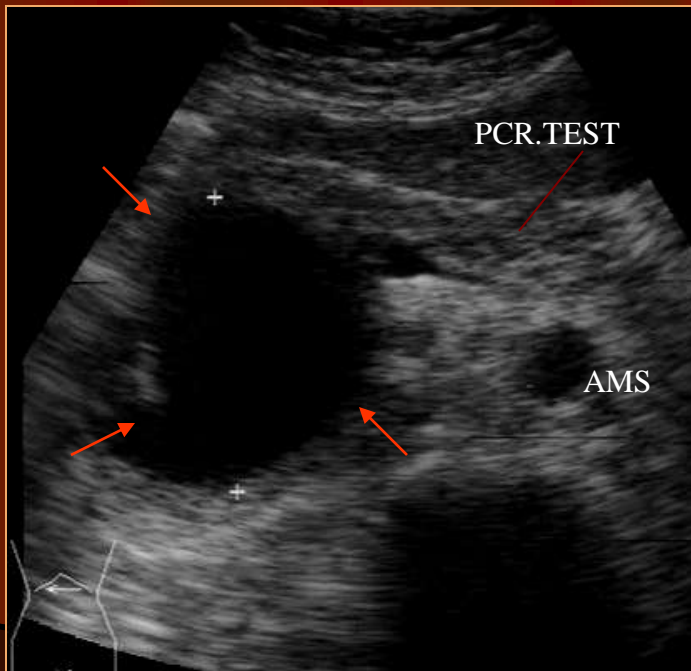

b

c

Pancreas pseudocysta

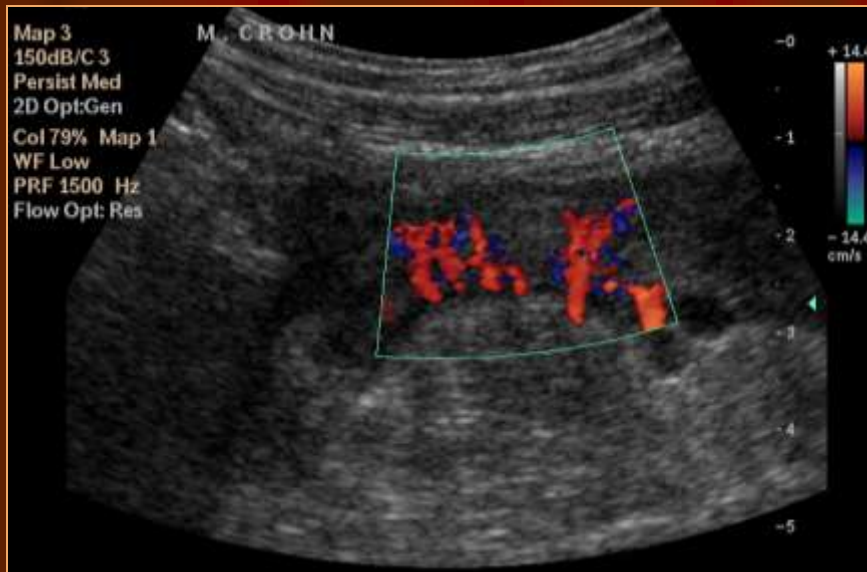

Pancreasfej tumor

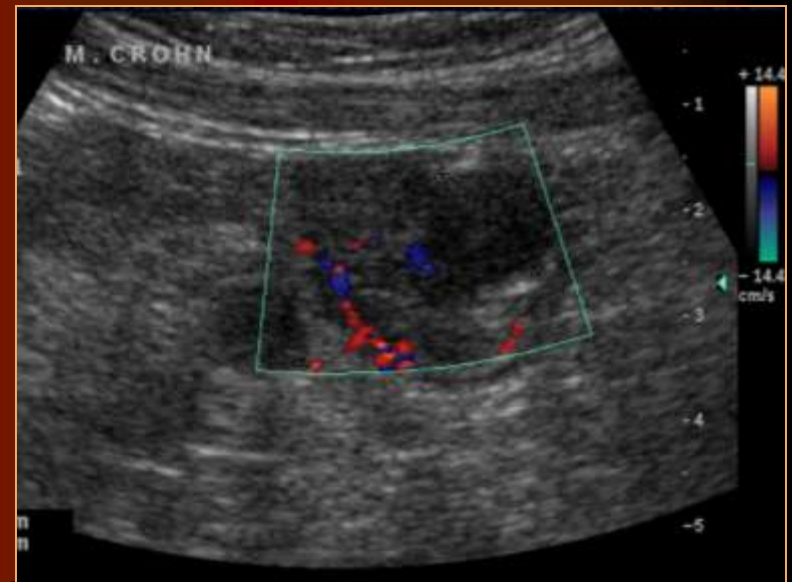

a

M.Crohn : a.: a terminális ileum fala kifejezetten vastag, a lumen alig felismerhető, a fali rétegek rosszul ábrázolódnak. b.: az aktivitásnak megfelelően a bélfalban hypervascularisatio mutatható ki. c.: a bélfal környezetében kis gyulladósos folyadékgyülemek látszanak.

b

c

Colitis ulcerosa

a

b

a: a colon descendens fala vastag, a lumen szűkebb, a fal merev
b: a betegség szövődményeként gluteális tályog alakult ki.

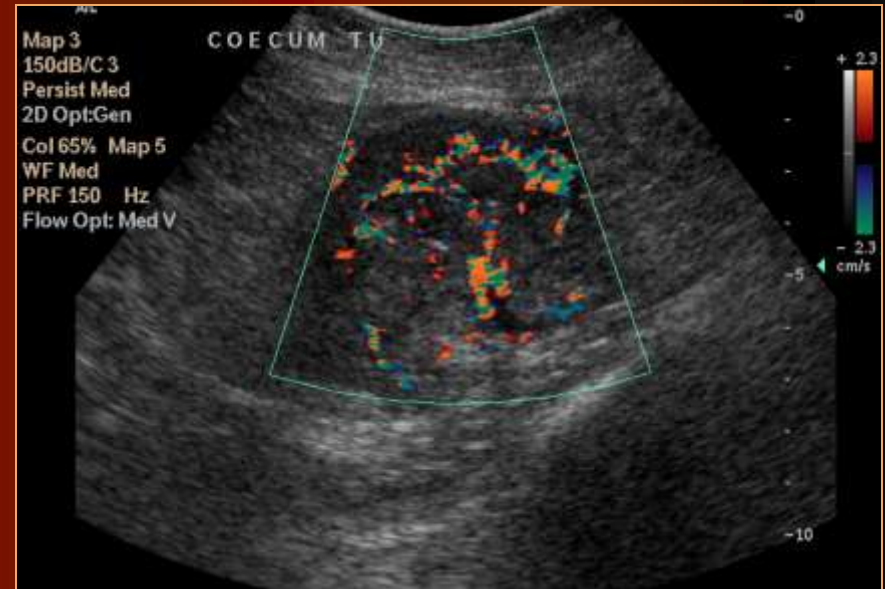
Sigma diverticulitis:

a sigma fala egyenetlenül megvastagodott, a lumen beszűkült, a bélfalból elágazódó sipolyjárat indul ki.

Coecum tumor:

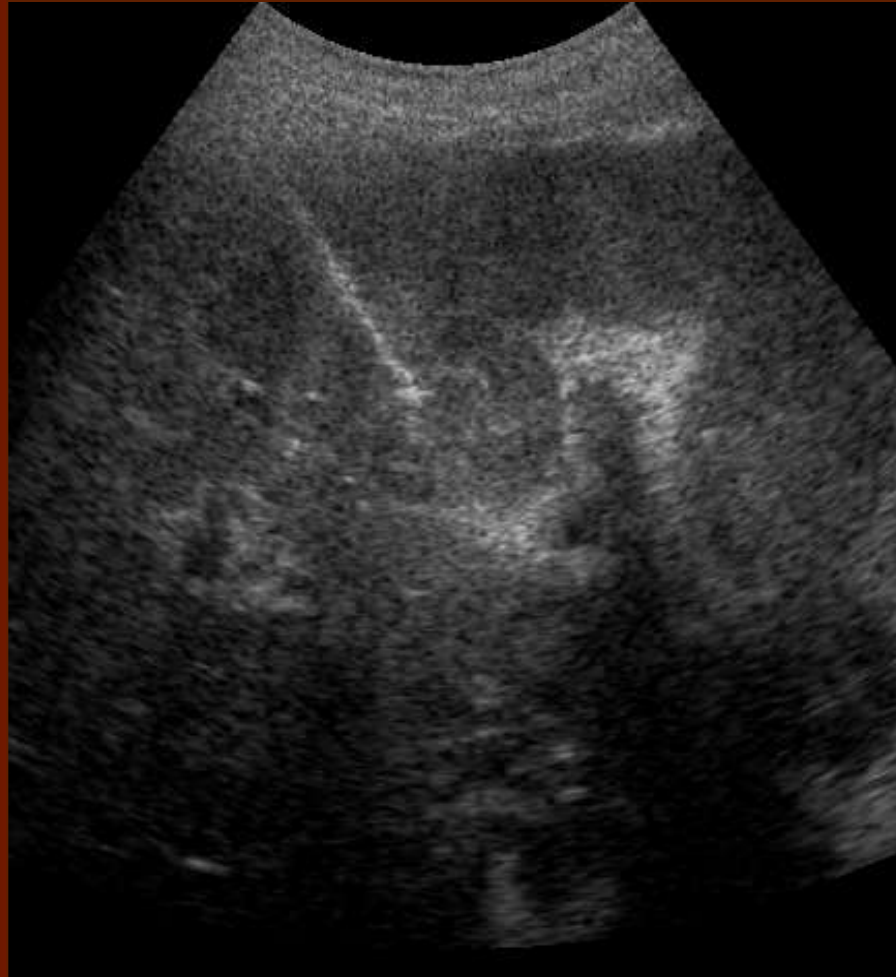
a.: A coecumnak megfelelően nagy kiterjedésű kóros kokárda alakzat látszik. A fal körkörösén megvastagodott, a lumen felé egyenetlen kontúrú. b.: Color Dopplerrel a falban hypervascularisatio látszik.

a

b

Máj metastasis biopsiája

CT VIZSGÁLATOK

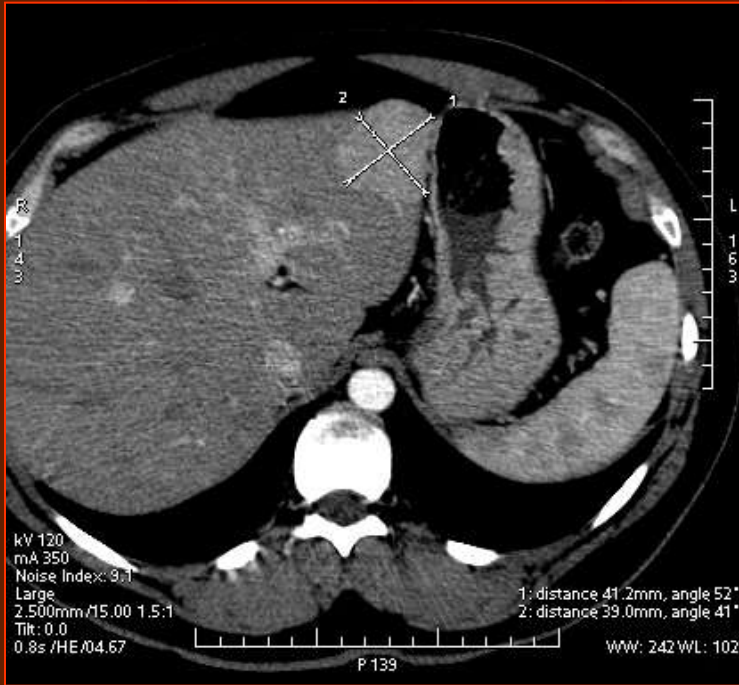
- Multidetektoros CT! (MÁJ): több fázisú vizsgálatok.

Kontrasztdinamika.KARAKTERIZÁLÁS

- CT angiographia
- CT colonographia-virtualis colonoscopia
- CT enterographia
- CT vezérelt
intervenciók:biopsia,drainage,tu.kezelés

- Többsíkú, 3D ábrázolás
- Sugárterhelés, kontrasztanyag

FNH

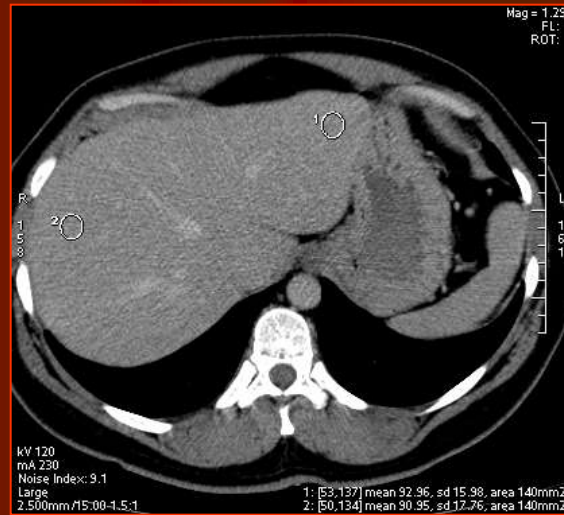
a

b

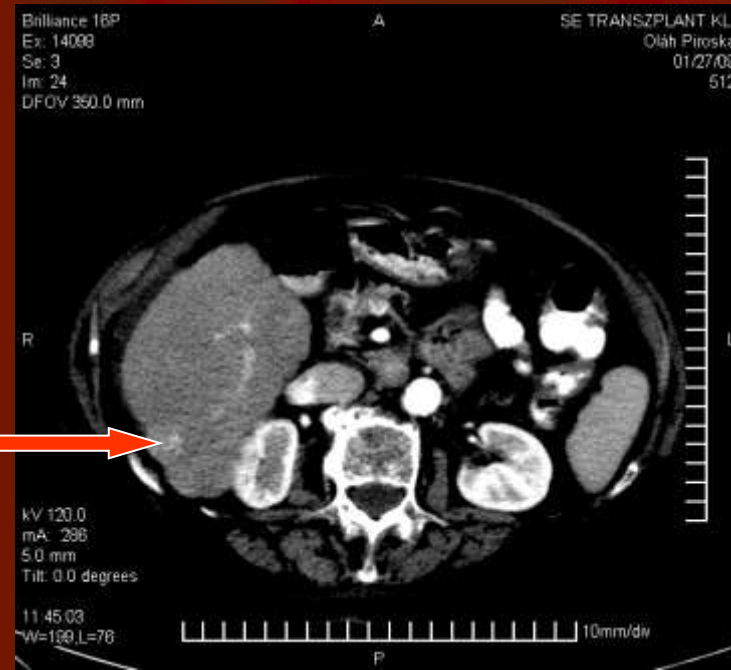

c

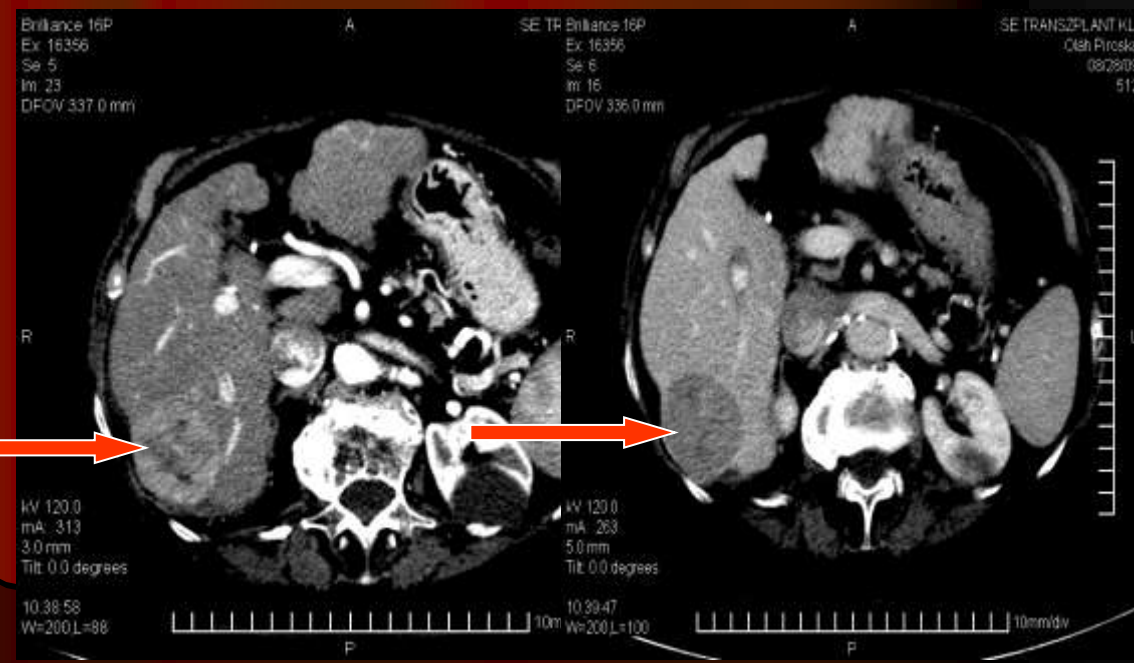
a 2007.06.

b

2009.01.

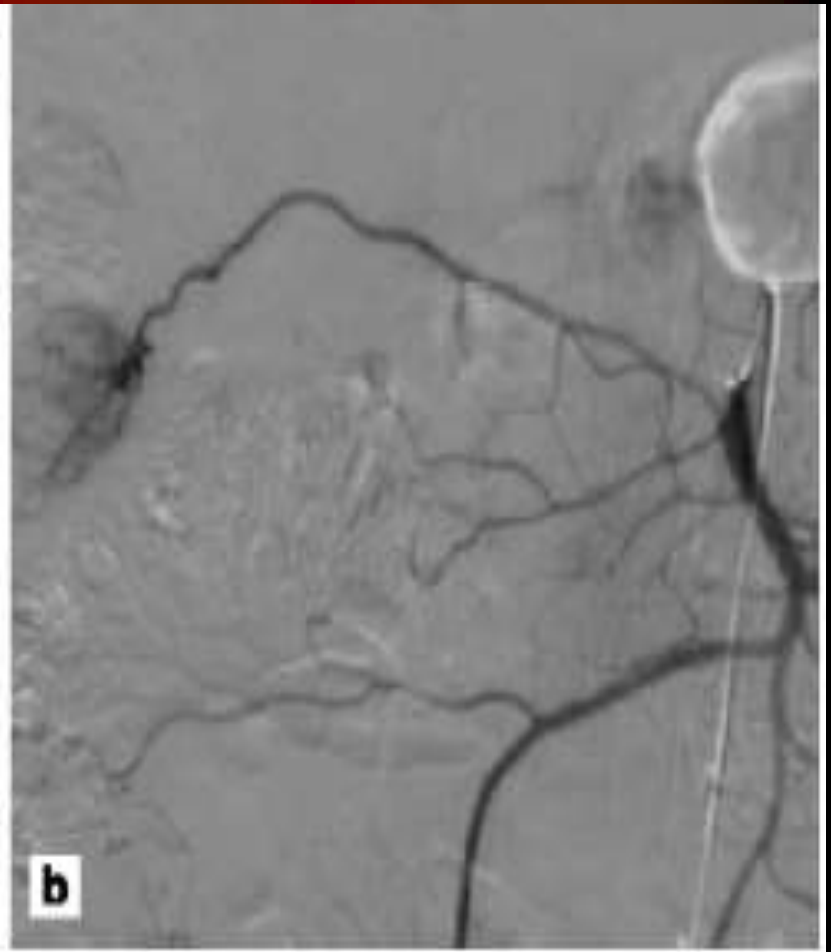
Kialakuló HCC-követés

c

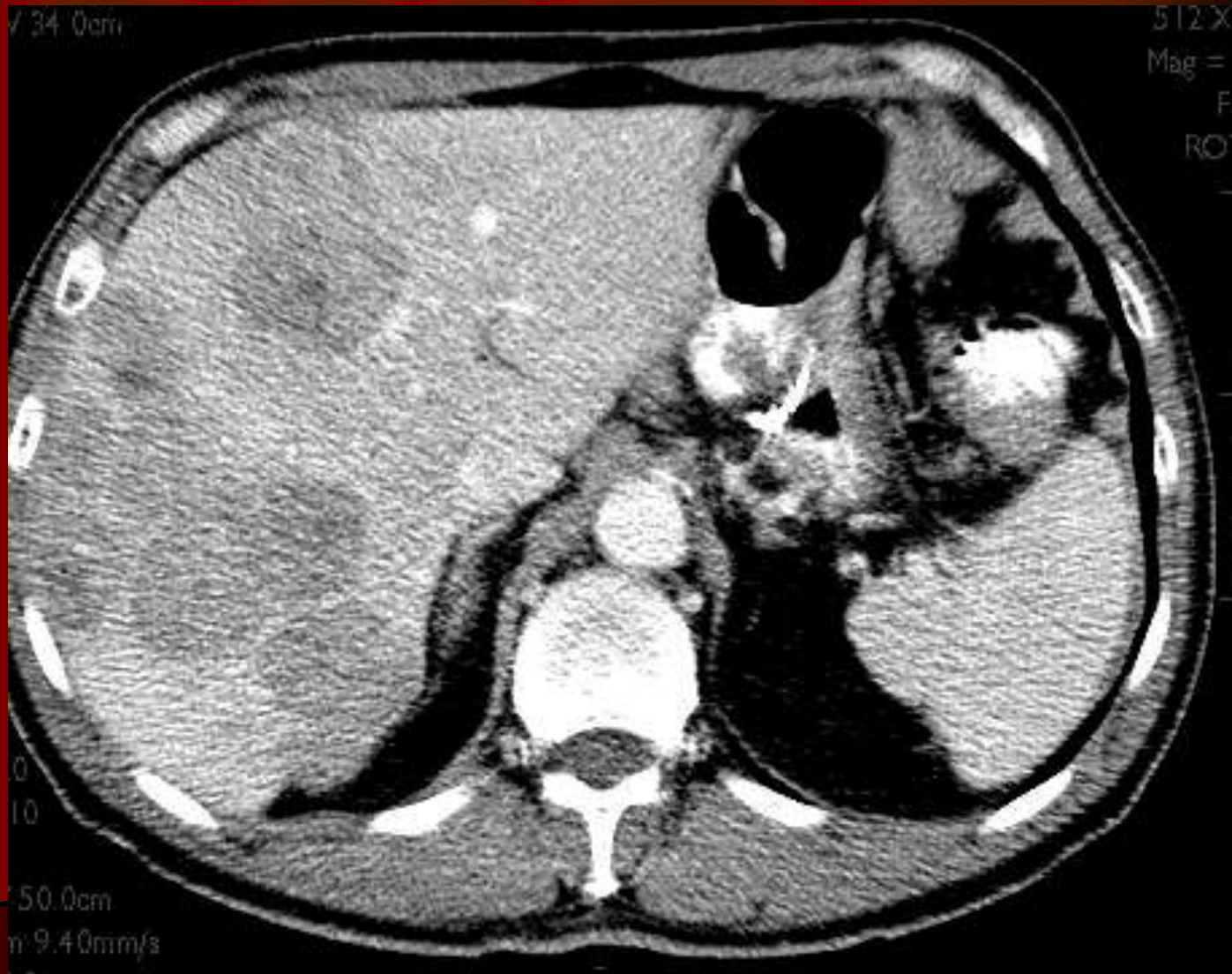
2009.08.

HCC- 2D MIP+ angio

Multiplex máj metastasis-CT

Acut pancreatitis-CT

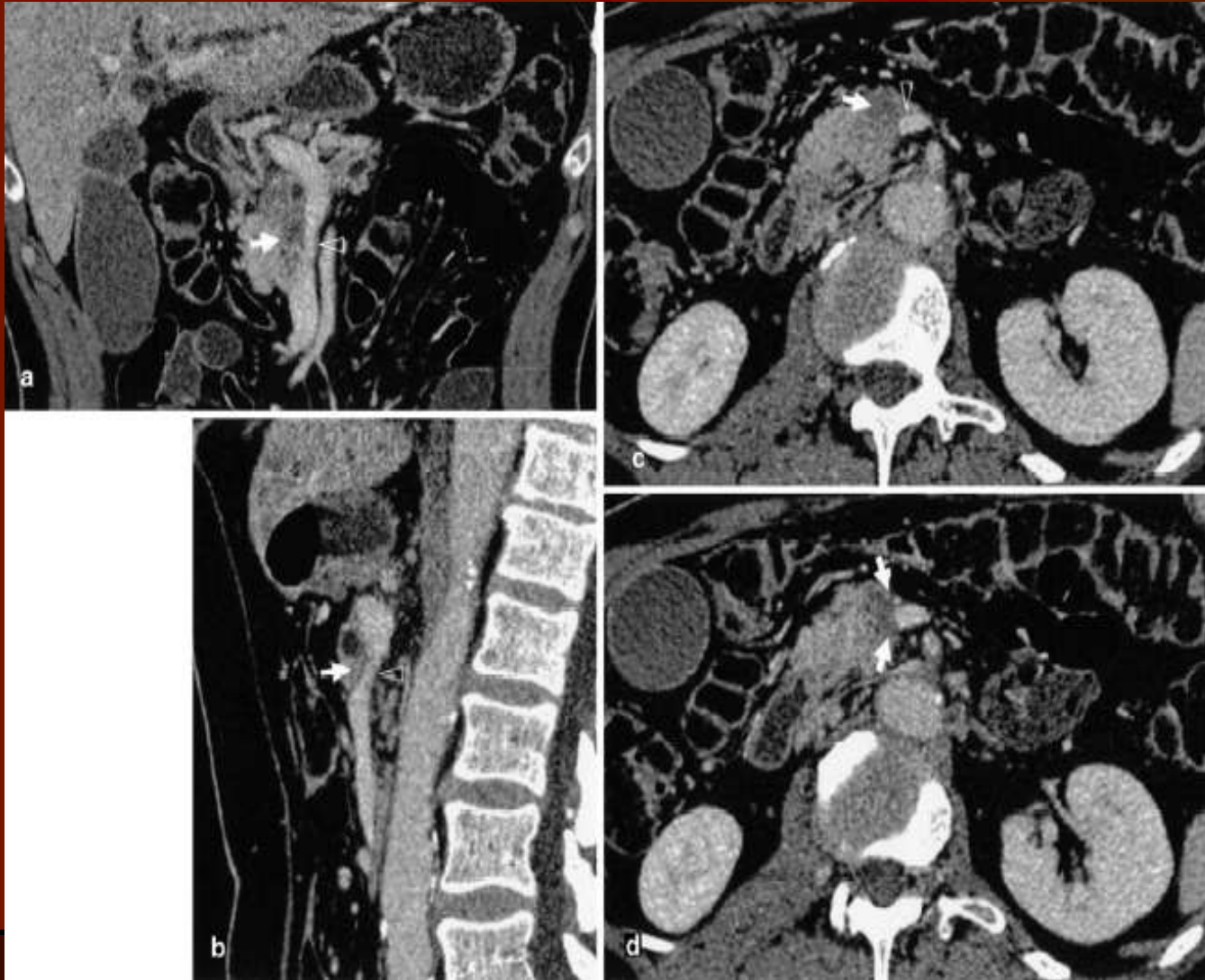

- CT szerepe:
  - **Szövődmény, kiterjedés**
    - Milyen a pancreas?
    - Melyik anatómiai terekben látszik folyadék? Necrosis?

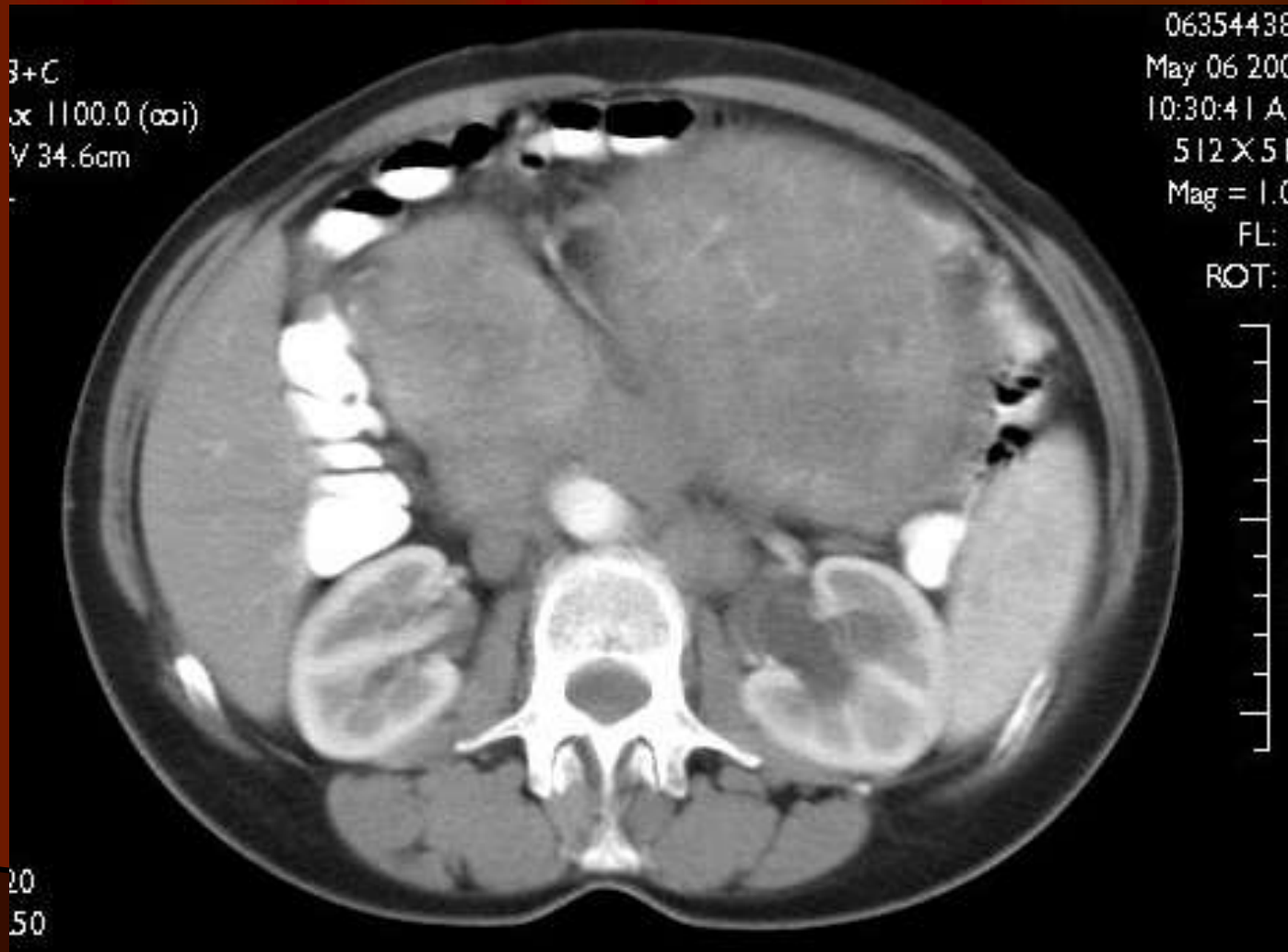
PANCREAS NECROSIS

PANCREAS FEJI TUMOR-SMV

NYIROKCSOMÓ KONGLOMERÁTUM

CT Enterography: M.Crohn

VIRTUALIS COLONOSCOPIA

POLYPOSIS

Nyeles polyp

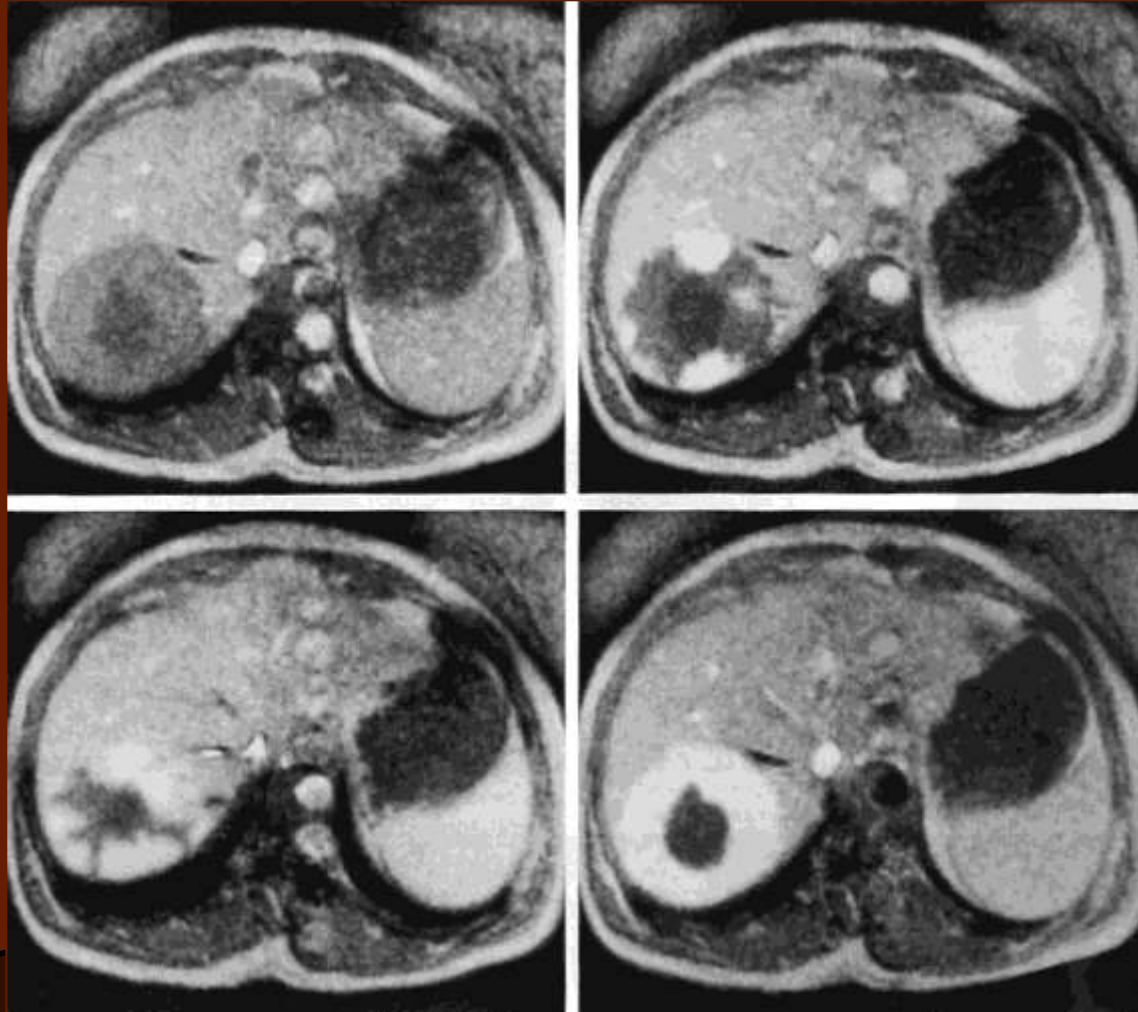

MR VIZSGÁLATOK

- Kiváló lágyrész felbontás
- Többsíkú ábrázolás
- Kontrasztdinamika követése: KARAKTERIZÁLÁS
- Ionizáló sugárzás nélküli módszer
- Jódos ka. érzékenység esetén is
- MR-cholangiographia
- MR-angiographia: áramlásérzékeny technika, natív(pl.agy),kontrasztos (mozgó szervek)

MR: Protonok eloszlását és kötöttségi állapotát megjelenítő számított kép.

Haemangioma - MR

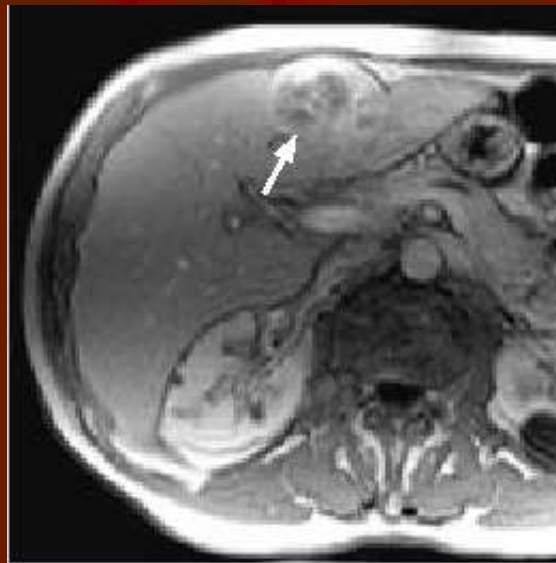
Jól differenciált HCC-CT- és MR-vizsgálat

a

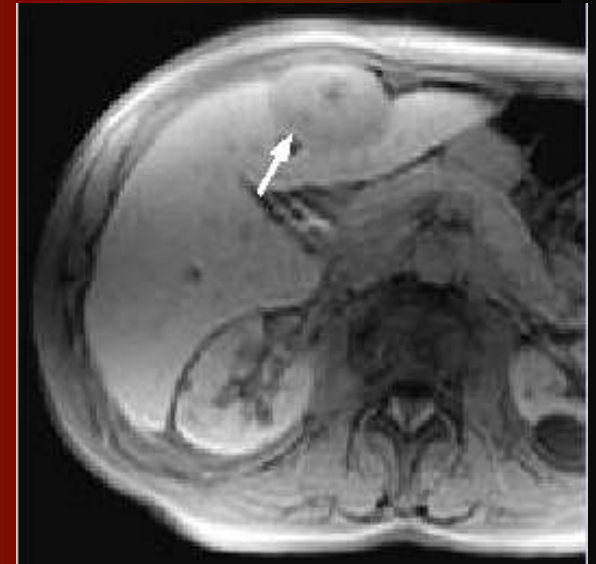
Artériás fázis

b

T1, artériás fázis

c

Hepatocyta fázis, 20 perc.
Májspecifikus ka.felvétel.
(Működő hepatocyták)

Rosszul differenciált HCC- CT- és MR-vizsgálat

a

Artériás fázis

b

T1, ka.halmozás nincs

c

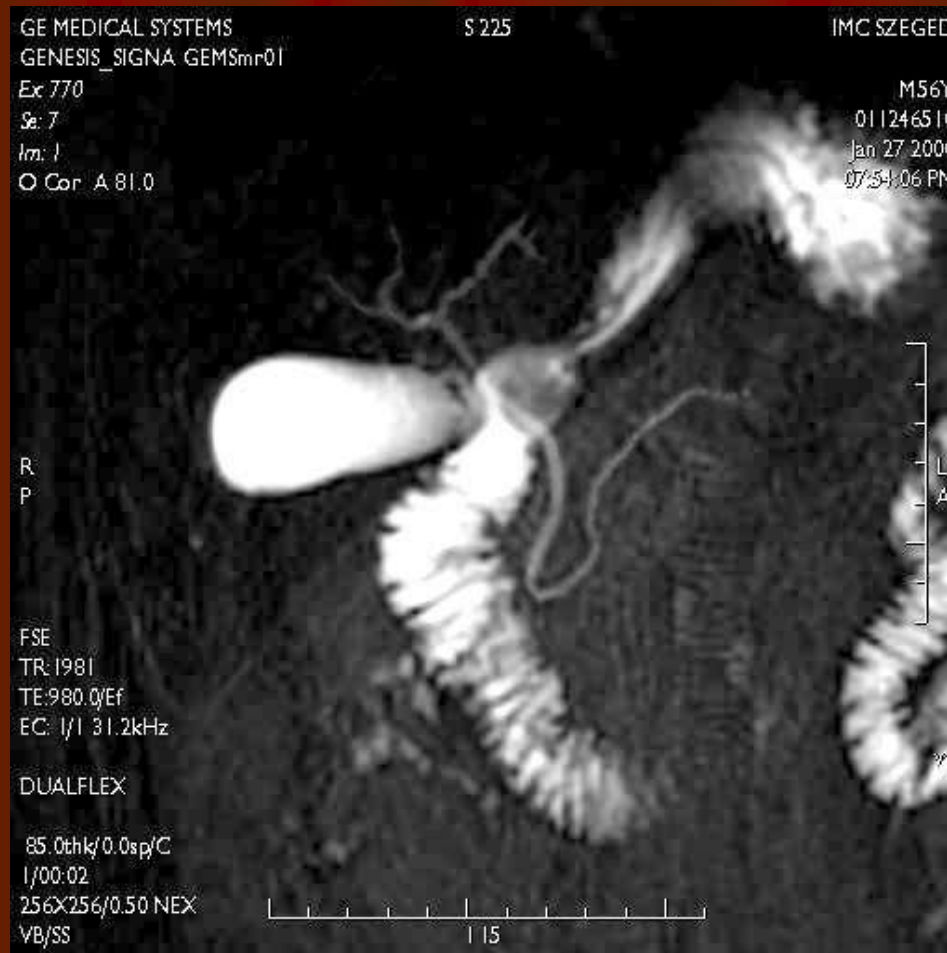

Hepatocytá fázis.
Májspecifikus ka.felvétel nincs.
Működő hepatocyták nincsenek

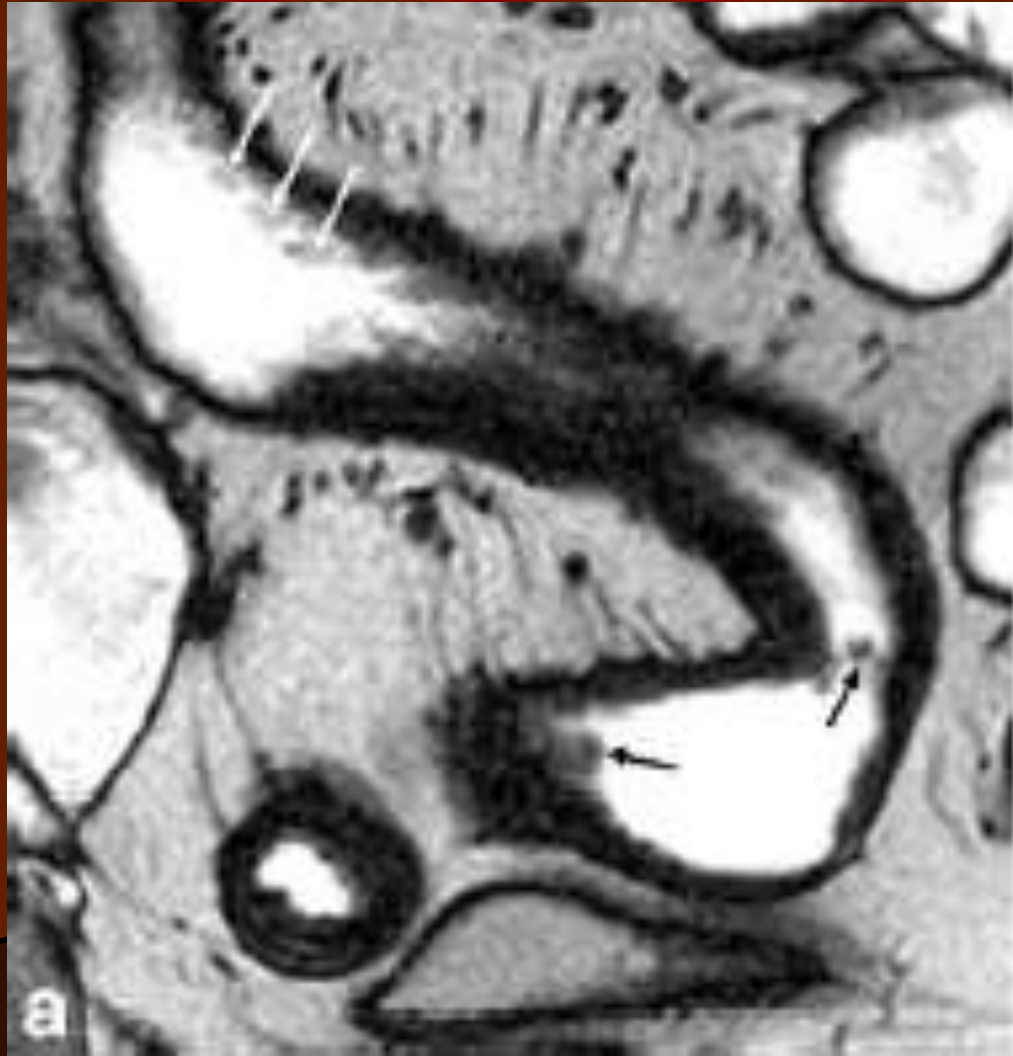
METASTASIS – MR (SPIO)

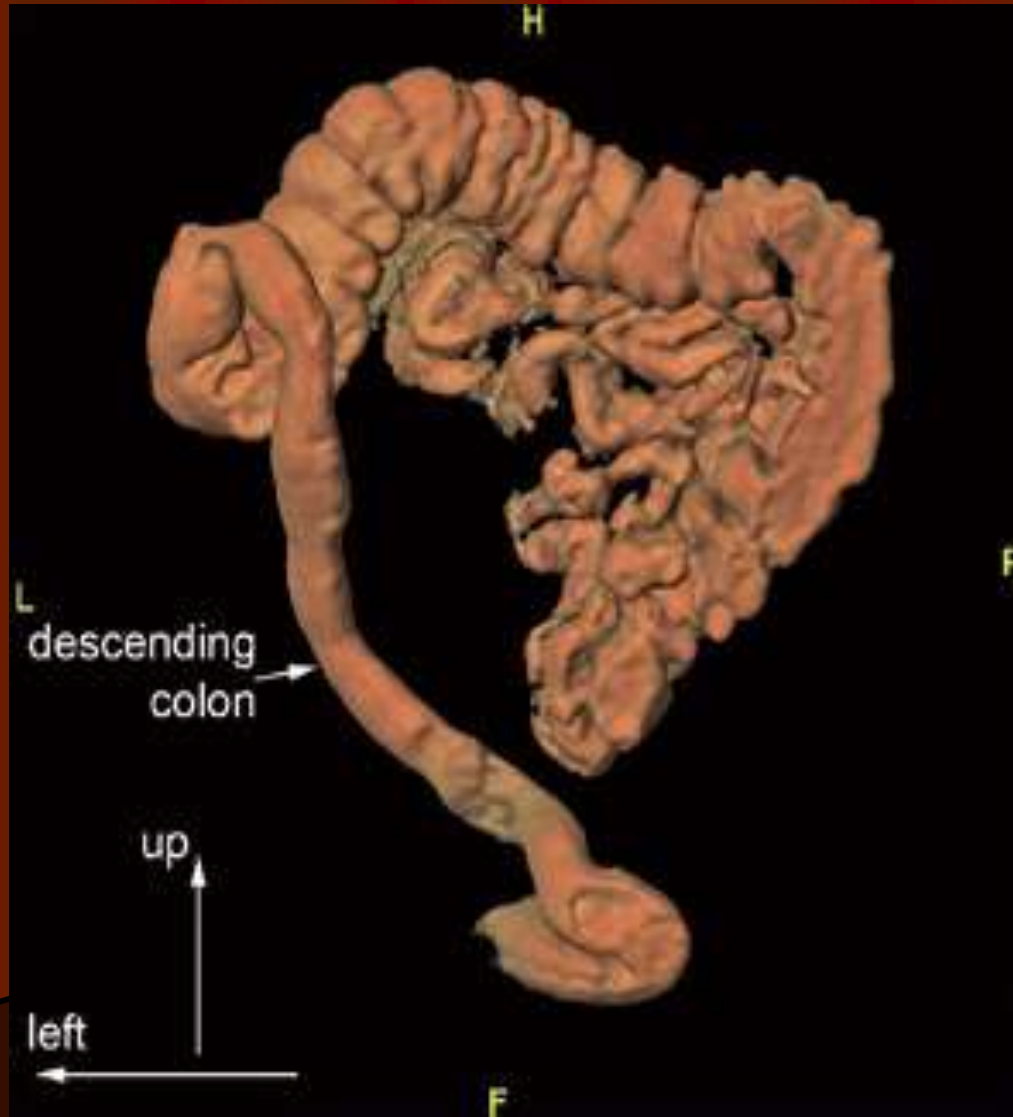
MR- cholangiopancreatographia

Crohn betegség, MR-Enteroclysis: Pseudopolypok

MR colonography-colitis ulcerosa

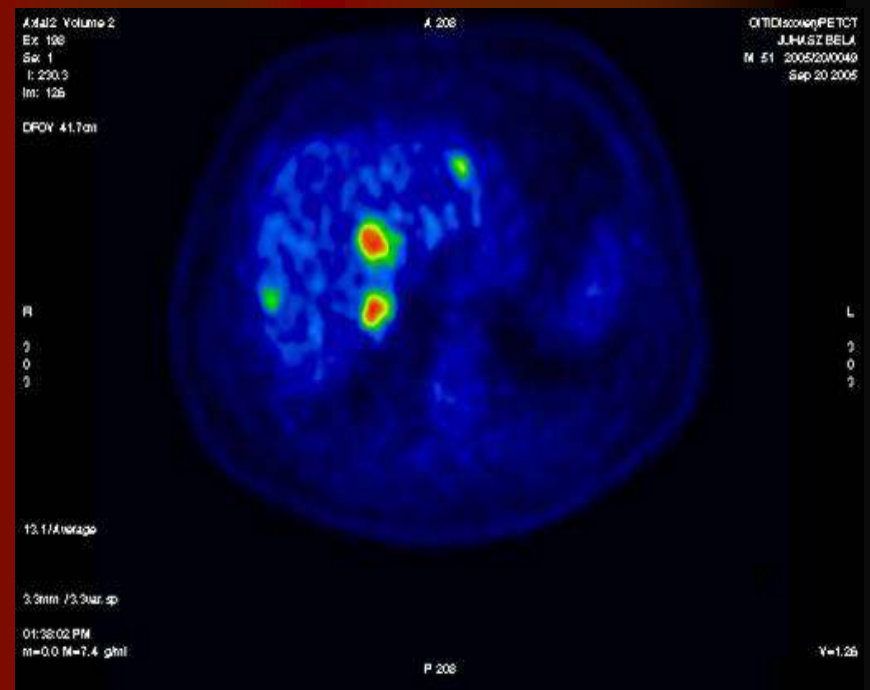
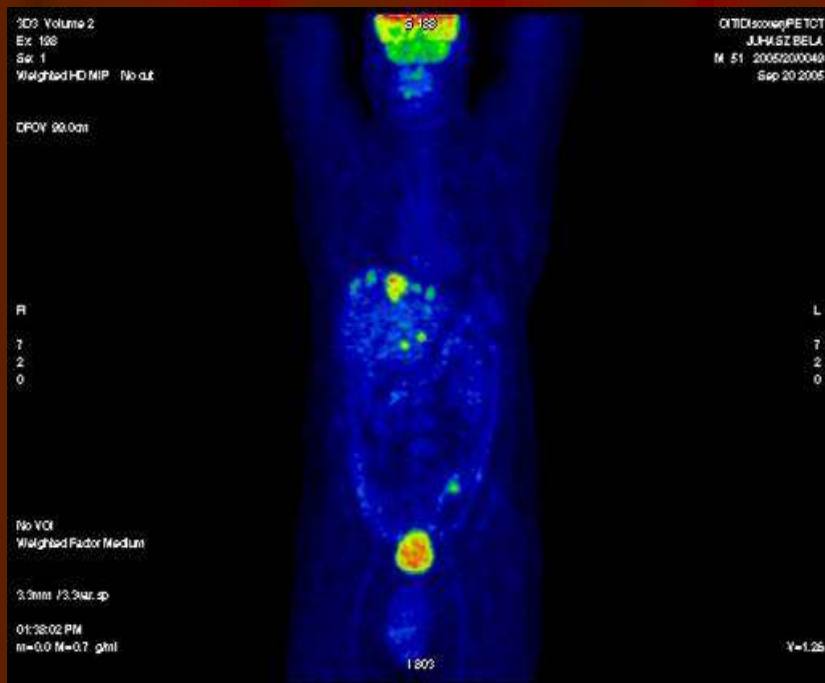

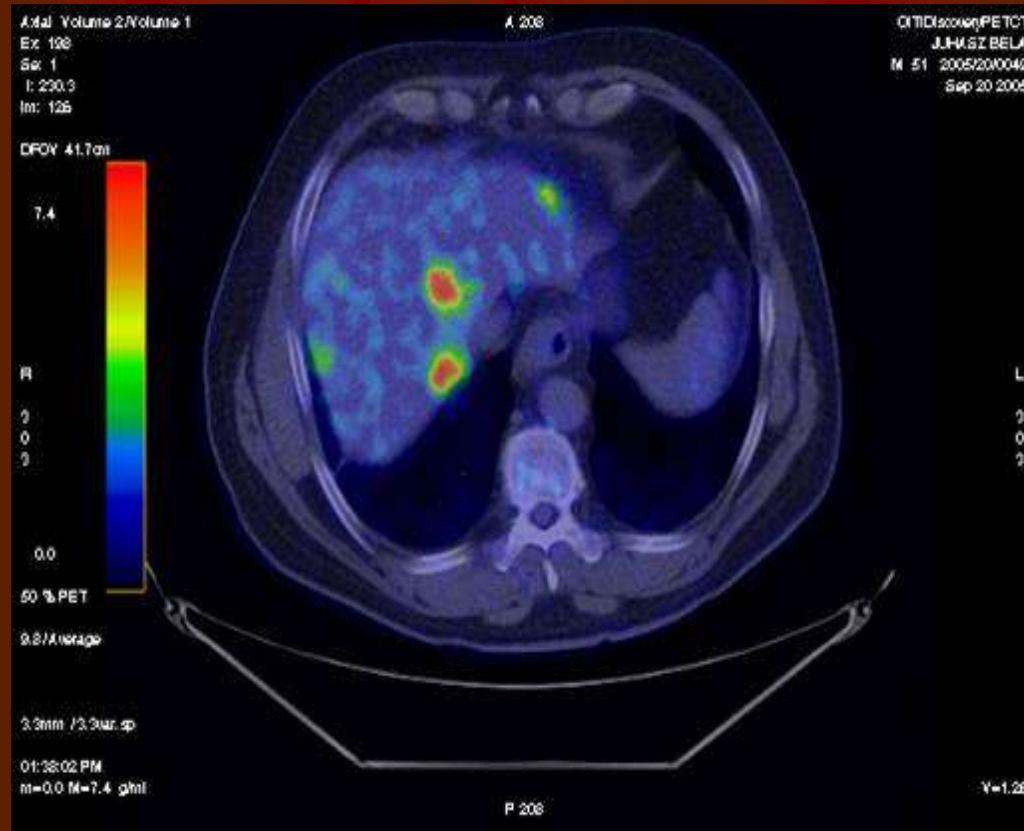
PET/CT

- PET: szénhidrátok, zsírsavak, aminosavak, nukleinsavak jelzése pozitron sugárzó izotópokkal / C-, N-, O-/
- Daganatok: fokozott glukóz és nukleinsav anyagcsere. Jelzett glukóz: FDG
- PET: mi történik?
- CT: hol?

MTPLEX.MÁJ METASTASIS: PET

MTPLEX. MÁJ METASTASIS: FUSIO

VIZSGÁLATI TAKTIKA

● Natív hasi rtg → UH +/-

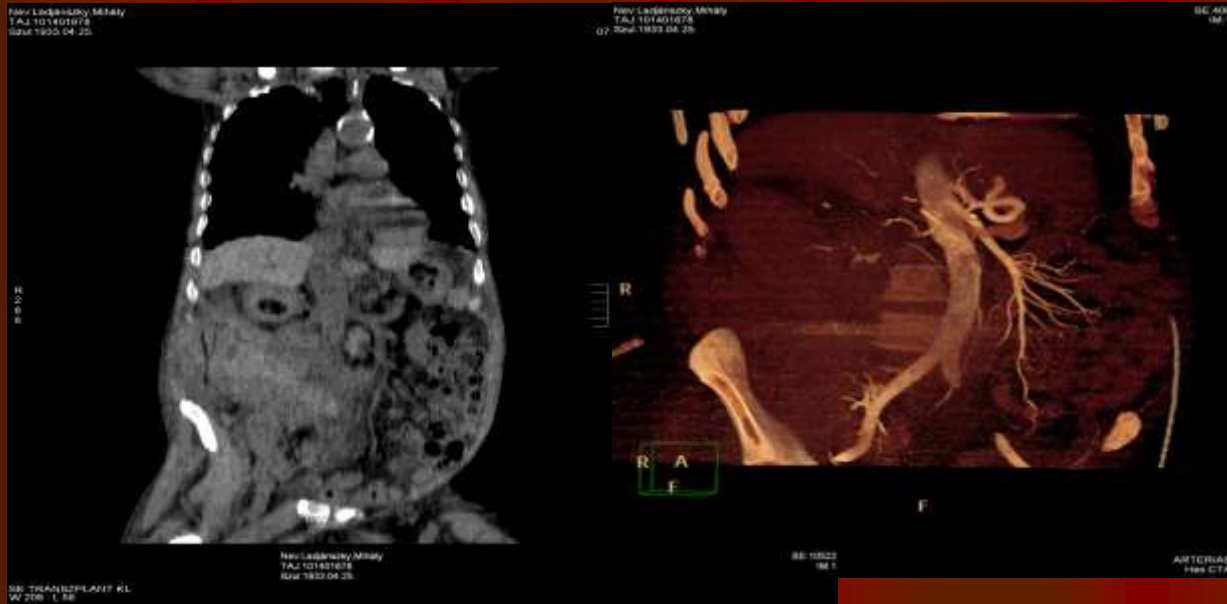
↓
ha nem egyértelmű

MDCT

INTERVENCIÓS RADIOLOGIA

- Vértésforrás lokalizálás, embolisatio
- Terápiás célú – invazív radiológiai diagnosztikai módszereken alapuló beavatkozások .
TUMORKEZELÉS (chemoembolisatio, selectív cytostaticus kezelés)

RETROPERITONEALIS VÉRZÉS

Óriás haemangioma-Lipiodolos embolisatio utáni állapot

a

b

c

d

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!